

Domoljub

V Ljubljani, 13. maja 1936

Ceto 49 • Štev. 20

Naš voditelj govori

Preteklo nedeljo, dne 10. maja, je bila v Ljubljani seja banovinskega odbora Jug. rad. zajednice. Pri tej priliki je imel minister dr. Korošec važen govor sledeče vsebine:

Glede komunizma se naša in francoska pota križajo

V zadnjem času se odigravajo v inozemstvu veliki dogodki. Pri skupščinskih volitvah v Franciji so po številu glasov napredovali v prvi vrsti skrajni levičarji in skrajni desničarji, po poslaniških mandatih pa levičarji in sicer samo socialni demokrati in komunisti, torej sami čisti marksisti. Za zrelost našega političnega pojmovanja je zanimivo, da se veselijo zmage najskrajnejše leve celotne ljudje, ki nočejo in tudi nimajo nobenega interesa, da nam zavladajo komunizem. Za vse nas je pa poučno, da so pri teh volitvah nazadovale vse stranke, ki nimajo jasnega socialnega niti gospodarskega programa in ki se hočejo s poglavitnim svetovnim naziranjem igrati. Bodi vroč ali mizek, kdor je mizek, tega ljudstvo ne mara. Napredovanje in pospeševanje komunizma na francoskem nam ne bo in ne sme biti vzor; mi smo narod, ki noče živeti v politični in gospodarski diktaturi, marveč v politični in gospodarski demokraciji. Po kakšnih poteh bo hodila nova Francija v zunanji politiki, se iz redkih izjav novih levičarskih voditeljev težko vidi. Prihodnji dnevi bodo prinesli razjasnjenje.

Zelimo si dobrih odnosov z Italijo

Drugi dogodek je zmaga Italijanov v Abesiniji. Ves čas abesinske vojne je bila naša javnost rezervirana in korektna, priznati pa moramo, da je bila enaka tudi italijanska javnost nasproti nam. Zelimo, da tudi v bodoče ostanejo med nami odnosi dobrih in korektnih sosedov.

Avstrija še ni dala Slovincem manjšinskih pravic

Avstrija je šla za nemakim zgledom in je začela organizirati vojsko. Hoče se namreč braniti proti Nemčiji. Mala Avstrija proti veliki Nemčiji! Na drugi strani pa se kot oškim Slovincem od časa do časa obljubljajo manjšinske pravice, dali jih pa še niso.

Politična vprašanja se ne rešujejo z nasiljem

V naši notranji politiki je še vedno najznačilnejši dogodek: streljanje v narodni skupščini. To streljanje so pripravili in izvedli tako imenovani polovci, željno pričakovali in pozneje odobraval so ga pa tudi jugofašisti. To je žalostno poglavje v zgodovini našega notranjopolitičnega življenja. Velika, žalostna in usodna je zabloda, če se postavi načelo, da je treba politična vprašanja reševati z revolverji, z nasiljem. Narod, ki noče niti fašizma niti komunizma, mora odločno nastopiti proti takim metodam. Ljudstvo jasno vidi, da niso najboljši niti najposposobnejši ljudje tisti, ki hočejo z revolverji in nasiljem odstraniti svojega političnega nasprotnika in priti sami na oblast. Naša številna notranjopolitična vprašanja se morejo reševati le v miru, strpljivosti in medsebojnem razumevanju, ne pa v dimu smodnika. Naše zdravilo mora biti zdrava demokracija, ne pa nasilen, brezobziren fašizem in komunizem. Naša vlada hoče iti po teh poteh, nasprotniki fašisti in komunisti jo

ovirajo, ljudstvo pa bi moralo vladi pomagati, dokler ne doseže svojega cilja.

Oblast mora biti strogo pravična in strogo odločna

Kdor hoče zdravo demokracijo, mora iz političnega življenja izločiti vsako nasilje. Ne sme se streljati na tiste, ki so nasprotnega političnega mišljenja. Ne smejo se požigati hiše tistim, ki so drugače volili. Ne smejo se uničevati vinogradi in sadonosniki tistim, ki niso pristali iste stranke.

Tako postopanje ni samo nekrščansko, ni samo skrajno nekulturno, marveč je zanikanje vsakega zdravega političnega življenja. Na tak način ne bomo prišli naprej, marveč se vedno bolj pogrežamo v medsebojno mržnjo. Vsakemu, ki uvaja tako šolo v naše politično življenje, se bo to prej ali slej kruto maščevalo. To velja za desno in levo, za povsod, kjer se pojavljajo taki dogodki. To krščansko, kulturno, demokratsko naziranje smo vsi dolžni razglasiti in širiti, sicer nam bo vsem hudo. Oblasti, ki morajo vladati v takih razmerah, pa morajo biti strogo pravične, pa tudi strogo odločne. Zdravimo vsi, ki ljubimo državo in želimo v njej trajnega reda in miru, zdravimo take rane, kjerkoli se pokažejo!

Naročajte in čitajte naše katoliške liste: »Slovenca«, »Domoljuba« in »Bogoljuba«! - V vsako katoliško hišo katoliški časopis!

Danes se toliko govori o potrebi medsebojnega sporazuma. Kako pa naj pridemo do iskrenega sporazuma, če se z nasiljem in napadi ne dopušča, d. med nami izgine vsako samoljubje.

Pokvarjeni ljudje razširjajo lažnjive vesti

Iz našega političnega življenja pa moramo izključiti tudi vsako laž. Nihče ne bi verjel, kakšno gorostasne laži se pri nas izmišljajo, kakšni ljudje jih širijo in trosijo in na kakšne načine jih širijo. So posebne kuhinje, v katerih pokvarjeni ljudje pripravljajo in kuhajo najgorostasnejše lažnjive vesti o najvišjih državnih dostojanstvenikih, o vladi, o režimu, o uradnikih in o vsakem, ki je tem ljudem in njihovim ciljem nasproten ali vsaj nenaklonjen. Ti krogi sploh nimajo vesti. Komaj se take vesti razširjajo med ljudmi, že prihajajo iz teh kuhinj iste laži v novi obleki.

Hudo nam je, ko vidimo, da se raznašalci takih vesti ne ustavijo niti pred najvišjimi osebami in iz najbolj sebičnih razlogov. Kam bo privedla taka podla borba? Siritelji takih laži nimajo vesti in nočejo razumeti dalekosežnih posledic takih zlobno izmišljenih neresnic. Vse zaradi sebičnosti! To moramo odločno poudariti, da se laži v kuhinjah, razširjevalci pa do gola razkrinkajo. V interesu ugleda države in tudi v obrambo poštenosti visokih oseb pozivam vse poštene ljudi in vse oblasti v državi, naj ne dopuščajo razširjevanja laži, ki ogrožajo temelje naše države.

Opozicija se lahko bori proti vladi, a ne z lažjo

Nič novega ni v naši državi to, da zabavljajo čez vlado in ministre. Najnovejša kost, ki jo glodajo, je dunajska zavarovalnica Feniks, ki je imela svojo podružnico tudi v Beogradu. Neki ministri so bili svoj čas v upravi te zavarovalnice, pa so izstopili iz uprave, ko so postali ministri. Tako je bilo potrebno in tako je tudi bilo. In to je bilo že skoro pred dvema letoma! Samoposebi umevno je, da kot člani uprave beogradske podružnice niso niti vedeli niti slišali niti imeli kakšne zveze z denarnimi podporami, ki jih je zadnji čas dajala dunajska centrala Habsburžanom, legitimističnim družinom itd.

Dobro vemo, da opozicija o vladi nikdar lepo ne govori. Pa tudi tu je potrebna meja in ta meja je resnica! Te meje ne bi smel nihče prekorati; kdor to dela, greši proti časti, proti časti drugih in proti ugledu oblasti in države! Ni mogoče dovoliti, da se take laži širijo ali tiskajo. To ni več svoboda, marveč anarhija. In temu se mora narediti konec!

Jugoslovanska rad. zajednica je nova politična stranka

Pa pustimo to blato in pojdemo na sonce. Stranka JRZ se zadovoljivo razvija. Res je, da so se nekateri starejši radikalni postavili ob stran. Po našem prepričanju za to ni bilo razlogov. Obzljajemo to in si umijemo roke vsake krivde. Sami so šli stran. Še ta mesec bo ustanovni zbor JRZ. Mi ga željno pričakujemo, ker se bo šele potem lahko izdelal program JRZ v vseh podrobnostih in se bo začelo obširno delo za ljudstvo.

JRZ ni niti stara radikalna stranka, ni pa tudi novo oživela Slovenska ljudska stranka. To je čisto nova politična organizacija. JRZ ima svoj program in zaključuje sedaj svojo organizacijsko mrežo po vsej državi. Vsi poštene ljudje iz vseh bivših strank so povabljeni, da se nam pridružijo, da bomo z združenimi močmi delali za uresničenje programa JRZ in za blagor kralja, naroda in domovine.

To je glavno, kar mislim, da sem vam moral danes povedati.

Na organizirano delo!

Kmeti stan preživlja v današnjih dneh hudo krizo. Ne bomo na tem mestu raziskovali, kje so vzroki, ki so v svojih posledicah tako grozno zadeli naše kmetško ljudstvo. O tem smo že pisali v našem listu in bomo še pisali. Danes moramo računati s tem dejstvom in mu mirno pogledati v obraz. Če je tako, kakor je, pa ne sme ostati tako, kakor danes dejansko je. Najslabše zdravilo bi bilo to, če bi s tarnanjem in tožbami nad težkimi prilikami izgubljali čas in si v obupu vili roke, češ, za kmetla ni rešitve in šele v grobu najdemo svojo pravico.

Na ta način se ubija vsaka samozavest, gine korajža za vztrajno delo, zameglijo se pogledi na sredstva, ki jih moramo uporabljati za zboljšanje razmer in kar je glavno, upade borbenost za reforme, ki so nujno potrebne, da se rešimo iz teže gospodarske krize. Vsake prilike se dajo obvladati. Tudi gospodarskim krizam moramo z jasnim čelom pogledati v razmršeni obraz in si reči odločno: »Te prilike moramo spremeniti in jih bomo spremenili na boljše.«

Ta duh mora zavladati v naših vrstah. Nočemo več, da bi razmere nad nami gospodarile, temveč hočemo dati gospodarskim razmeram nov pravec razvoja. Na tem mestu smo že večkrat pokazali, kakšne so bile v prejšnjih časih gospodarske prilike pri nas, pa tudi po drugih deželah. Na koncu prejšnjega stoletja so bile pri nas gospodarske razmere tako težke, da je moral pokojni dr. Krek knjigi, ki je popisovala težko stanje kmečketa stanu, dati naslov »Črne bukve kmečketa stanu«. Ali so mar dr. Krek in njegovi sodelavci obupali nad zboljšanjem obstoječih razmer in se udali žalostnemu tarnanju in brezdelju? Ko so ugotovili težko stanje, so zagrabili krepko za delo, da ustvarijo kmečkemu stanu boljše gospodarske razmere. Ravnali so se pri tem po zgledu velikih gospodarskih prijateljev po drugih deželah, ki so prav tako že pred njimi vsak v svoji državi delali. Delo dr. Krekovo in njegovih sodelavcev je obrodilo obilen sad. Tekom let je povsod začelo kipeči po našem poželju novo življenje. Parola je bila: »Pojdimo organizirano na delo!«

Na novo se je začela buditi stanovska samozavest. Raslo je spoznanje, da je potrebna vzajemna samopomoč, predvsem pa zavest, da mora na vseh poljih lastno podjetnost podpirati tudi oblast. Tako je nastalo naše izborno organizirano združništvo, predvsem kreditno, ki je bilo prvi blagoslov za kmetško ljudstvo. Zbudila se je politična zavest, ki je z organizirano silo uveljavila zahteve kmečkega ljudstva v parlamentih in prikojevala zakonodajo svojim potrebam. Rasle so kmečke stanovske organizacije, ki so povezale kmečko ljudstvo v zavedno stanovsko skupnost, izobraževale kmete strokovno in socialno, dajale pobudo za delo v vasi na vseh področjih javnega življenja.

Velik del uspeha, ki je plod dela prejšnjega rodu, so našemu kmečkemu ljudstvu uničile politične in gospodarske prilike sedanjosti. Ni krivda kmečketa stanu, da je v veliki meri oropan sadov, ki jih je rodila prejšnja doba. Ni krivda kmečketa stanu, da stoji danes naše združništvo onemoglo, kakor obsekan hrast na poljani, ali če so mu bile zatrite organizacije, s katerimi je uve-

ljaljal v prejšnjih časih v javnem življenju svoje delo. Toda tudi teh neprilik mora biti konec in jini tudi bo konec. Zadržništvo se mora poživiti in se bo poživilo. Prav tako mora zopet razplesti stanovsko-kmečka organizacija mrežo svojih postojank po vsej deželi. — Tudi v teh neugodnih razmerah ne obupajmo! Vidimo, s kakšno ljubeznijo se je podezelje oklenilo kmetške zveze, ki je v letošnjem letu zopet začela klicati in zbirati kmečko ljudstvo v svoje vrste, da se organizira kot stan. V vseh občinah vstajajo organizacije in v najkrajšem času bo stala v zdrujni občini organizirana Kmečka zveza. To je najboljši dokaz, da kmečko ljudstvo samo živo čuti potrebo po svoji kmečki organizaciji. To je pa tudi obtožba proti onim, ki so mu s silo zatrli svobodo in ga potisnili v neorganizirano nemoč in molk. Prav tako odklanjamo farizejske obtožbe in vseznale nasvete s strani ljudi, ki so v pretežni meri krivi sedanjih

Glas slovenskih staršev

dr. Stojadinovičevi vladi

Na drugem mestu priobčujemo zahteve slovenskega naroda glede vzgoje mladine. Resolucije so bile sprejete te dni na zboru »Kriščanske šole« v Ljubljani. Vse točke so izredno važne za naš narod, kakor tudi za našo državo. Za naš narod, ker hočemo ostati Jugoslaviji zvesti Slovenci in katoličani; za našo državo, ker smo prepričani, da je samo taka vzgoja mladine, kakor jo zahteva Kriščanska šola, najbolj trdna podlaga tudi za srečno sedanost in bodočnost Jugoslavije.

Stara je zahteva Slovencev po katoliško mislečih in živčih vzgojiteljih. Cesar sam nimaš, ne moreš drugim dati. Celo naša šolska postava, ki ni preblizu katoliškim šolskim idealom, priznava važnost verskega pouka, toda le za npravnstvenostno vzgojo mladine, ki jo prodvideva zakon.

Kako naj v tem pogledu izpopolnjujejo naš naraščaj v dobre državljane tisti vzgojitelji obeh spolov, ki ne verjejo, ki ne moremo živeti in v cerkev sploh ne hodijo, razen ob narodnih praznikih! Kako naj utrjujejo v mladini versko čuvstvenost in po njem npravnstvenostno vzgojo tisti vzgojitelji, ki med zapovedano šolsko molitvijo n. pr. uradne knjige pregledujejo, ali reke v žepu drže, ali po omari iščejo pismene izdelke ali pa med šolsko molitvijo celo zbeže iz razreda. Z molitvijo si katoličani lajšamo grenke ure življenja, z molitvijo, ki prodre oblake, zmagujemo. Z rožnim vencem v roki priporočamo Bogu svoj narod in svojega kralja in svojo domovino. To je torej molitev.

Predno navedemo še nekaj primerov nepravilnega nastopa, naj izrečno poudarimo, da večina slovenskih profesorjev vseh stuj prav pojmuje svojo nalogo in koristno in uvidno vrši svoje dolžnosti v blagor mladine in domovine. Tudi ni naša naloga in namen grešnikom škodovati, temveč vsaj za bodoče preprečiti zlo, ki spravlja otroke in mnoge starše naravnost v obup.

Zgodilo se je tole: Vzgojiteljica na nekem srednje-šolskem zavodu v Sloveniji je ukazala učenkam, naj ji za bodočo učno uro prinesejo v šolo velik rožni venec. In so pri-

težav. Ni možato in tudi ne kaže posebnega čuta za čast, kdor potem, ko je padel z oblasi, kar naenkrat vse ve, kaj bi bilo treba napraviti ali kaj je bilo napačno napravljeno. Nasveti takih ljudi se »od muh«, pravijo ljudje, taki svetovavci pa neresni komedijanti.

Kakor so se v prejšnjih desetletjih v času gospodarskega in političnega ponižanja kmečketa stanu našli ljudje, ki so vse svoje bogate sile posvetili kmečkemu ljudstvu in zbrali okoli sebe vse tvorne sile iz ljudstva z delo, tako bodi tudi danes! Stran z obupnimi mislimi in s tarnanjem! Skupaj na najpogostejše delo! Skupaj na organizirano delo! Skupaj na delo za poživitev našega kmečketa združništva! Skupaj na delo za stanovsko kmečko organizacijo! Hočemo od svojega dela pošteno živeti! Naša samozavest nam pravi, da si bomo tudi priborili, kar nam gre! Priborili pa si bomo zboljšanje le z organiziranim delom! Nihče nam ne to ničesar dal, če sami ne zastavimo pluga na globoko!

nesle. Profesorica si je rožni venec obesila okrog vratu in med smehom učenek hodila gor in dol po sobi, nortljivo govoreč: »Vidite, da bom bolj ponižna«. Vzgojitelj, ki z rožnim vencem norce brije, ne bi smel imeti pravice, da dijake iz zavoda podi, ampak bi moral sam v 24 urah izginiti iz šole. — Neka učna oseba je svoje vzgojiteljske možnosti dokazala tudi s tem, da je v prvem polletju v svojem predmetu več kot trem četrtinam dijakinj dala slab red in s tem več kot dovolj izpričala, da ne spada na zaupano ji mesto. — Neredki profesorji in posebno taki, ki so se skregali z vero svojih očetov, so se sprli tudi s svojo vestjo. Zato naletimo na vzgojitelje, ki ne poznajo enakopravnosti pri pismenem in ustnem redovanju. Boljše učence, posebno iz gotovih rodbin, večkrat vprašajo, za manj nadarjene se manj brigajo, da bi moralo biti ravno obratno. — Videli smo računsko šolsko nalogo slabejšega učenca, ki je imel od štirih računov tri prav, a je dobil red »dobro«, dočim je drugi talentirani pod profesorja protežirani, za isto število pravilno izgotovljenih nalog prejel red »prav dobro«. Torej ne delo in trud, ampak nadarjenost plačujejo. — Drugi krivičen slučaj je tudi ta-le: Učenec je v naglici vprašan v klopi in dobi slab red. Starši vzamejo inštruktorja in vsi si prizadevajo, da bi dijak slab red čimprej popravil. Kaj pomaga vse skupaj, če pa imaš opravka z nedostopnim profesorjem ali profesorico, ki pod različnimi ničevimi izgovori otroku ne da prilike, da bi slab red izboljšal. Poznamo slučaje, da se je slab red, dobljen v prvi konferenci, vlekel kar naprej do konca leta. — Drugi primer: Profesorica da matematično nalogo in narekuje tudi račun, o katerem se dožene, da snov še niso vzeli. »Čveki« pa le ostanejo v zvezkih in v katalogih in v dijaški knjižnici. Ali: Dijaki v šoli rišejo, nato pa odneso slike domov v popravo. Fant, ki nima denarja ali prilike, da bi dal risbo v izpopolnitev inštruktorju, in se sam z risbo kot manj nadarjen trudi cele ure, dobi slab red, drugi, ki lahko plača, da mu sliko dopolni dober risar, se baha z redom »prav dobro«.

Zahteve „Krščanske šole“

1. Krščanski starši se zavedamo, da smo dolžni na vso moč skrbeti za telesno in нравstvenostno, državljansko in versko vzgojo svojih otrok.

2. Namen krščanske vzgoje je nadnaravni človek, ki misli, sodi in dela dosledno po pameti, razsvetljeni z nadnaravno lučjo nauka Kristusovega. Po velikem materialnem napredku je bolj ko kdaj jasno, da samo zemeljske dobrine človeka ne morejo osrečiti. Svoje oči moramo obrniti v Boga, edini cilj popolnosti. Krščanski starši zahtevamo krščansko šolo. Ko vzgoja skrbi za neminljivo nadzemsko srečo, skrbi predvsem za dušo, a prav zato je močna, da vzgoji tudi za to življenje nesebičnih požrtvovalnih ljudi. Ugotavljamo, da morala v naših šolah pozna samo tostransko načelo vzgajanja, ki kljub vsemu prizadevanju ne najde drugačnih nagibov kakor ozire na korist ali slabotne opise plemenitosti brez temelja. Nujna posledica take vzgoje je sebičnost, ki razkroja rodbino, povečuje gorje družbi in škoduje državi toliko bolj, kolikor višjo stopnjo v njej zavzema gojenec take нравstvenosti.

3. Verouk mora biti v vseh šolah osrednja moč za vzgojo značajev. Noben predmet ne sme mladini rušiti vere v odgovornost pred neskončno svetim Bogom, ki vse vidi in sodi. Zato zahtevamo, da učna oblast iztrebi knjige, ki verskonravno vzgojo podira s tem, da zanaša v šolo veri in naravni resnici nasprotno trditve. V šolo gre samo to, kar je dognano.

4. Za učitelja, ki z besedo ali slabim vzgledom uničuje najvišje нравne vrednote, ne sme biti mesta pri naši mladini. Starši ne moremo biti srečni, ako ne vidimo svojih otrok v dobrih rokah, katerim zaupamo. V vsaki šoli bodi nastavljen učitelj iste vere, kakor je večina učencev. Zakaj bi državna oblast veroizpovedi mešala in s tem budila do sebe nezaupanje, ko ima za vsako veroizpoved zadosti učiteljev in ji mešanje po-

vzroča večje stroške kakor naravna porazdelitev.

5. Ker je za dosego vzvišenih ciljev šolske vzgoje nujno potrebno vzajemno sodelovanje šole, cerkve in staršev, naj bodo starši zastopani v šolskih odborih in ustanovah.

6. Skrb za kar najboljšo vzgojo otrok mora država dejansko pokazati tudi s tem, da v svojih ukrepih upošteva vrednost zasebnih šol. Pravičnost do zasebnih šol je viden izraz svobodoljubnosti države, kateri je glavni smoter blagor naroda. Dobre zasebne šole dvigajo napredek tudi drugim šolam, ker na druge vplivajo s svojo odličnostjo. Ozir na potrebnost državljanske vzgoje ne more zapostavljati zasebnih šol, ker te kot najboljšo vzgojevalnico kar najvestneje izpolnjujejo predpise državne oblasti in dosežejo najboljše utemeljeno državljansko vzgojo. — Zahtevamo enakopravnost!

7. Opozarjamo prosvetno oblast na veliko škodo, ki jo trpi mladina, če se vzgojitelji ne izbirajo po sposobnosti za pouk in vzgojo. Ne more biti dober vzgojitelj, kdor se ne usposobi z učenjem in življenjem. Pri nastavljanju naj odločuje vrlost kandidatov in socialni oziri.

8. Naše šolstvo nazaduje, ker je v mnogih šolah premalo učiteljstva. Kateri so nastavljeni, so preobremenjeni, mladi usposobljeni naraščaj pa gine v brezposelnosti. Prosvetna uprava more pogubnost tega stanja sama najbolje presoditi, zato jo pozivamo, naj se z vso močjo zavzame, da se ta dvojna škoda hitro popravi.

9. Zahtevamo, da se odpravijo šolnine, ker so nesocialne. Najvišje šolnine plačujejo delavci in nameščenci, ki jim še za obstanek trda gre. Družino zadenejo tem huje, čim večja je.

10. Slovenci se zavedamo, da smo Jugoslovani kot Slovenci. Zahtevamo, naj učna oblast odločno prepreči zaposlavljanje slovensčine. Z ukrepi, ki dejansko odpravljajo jezik se za-

grena tudi srce. Odločno zahtevamo, da se pri pregledu zakona o učbenikih odpravi verska, narodna in gospodarska unifikacija in monopolizacija učbenikov.

11. Zenske gimnazije in razredi v dravski banovini, posebno v Ljubljani, so prenatrpani in se pouk ter vzgoja ne more vršiti v tistem miru in redu, kakor bi bilo to potrebno. Uršulinska gimnazija v Ljubljani bi temu lahko odpomogla, ker ima dovolj primernih prostorov in usposobljenih moči. Zato pa naj se ji dovoli svoboda razvoja in takoj da pravica javnosti vsaj še za 3. in 4. razred, ki ji gre po zakonu. Država bi s tem mogla prihraniti velike vsote denarja, obenem pa bi bilo zadoščeno vzgojnim in narodnim zahtevam slovenskega katoliškega ljudstva, ki mu uršulinke že par sto let vzorno vzgajajo ženski naraščaj.

12. Zasebnih strokovnih šol po zakonu ni več. Ravno za obrtni in trgovski naraščaj pa bi bila nujno potrebna izobrazba in versko trdno utemeljena vzgoja, ki jo morejo najbolje nuditi zasebne strokovne šole, združene z delavnicami in internati. Zahtevamo, da se v tem smislu zakon o obrtnem šolstvu spremeni. Verouk naj se vpelje!

13. V dobi nasilnih režimov je bilo mnogo dobrih vzgojiteljev odstranjenih iz šol le zaradi tega, ker so bili dobri katoličani in dobri Slovenci. Zahtevamo, da se te krivice popravijo!

14. Mnogo mladine iz mest in večjih, delavskih krajev pošiljajo razna društva in javne ustanove v počitniške kolonije. Vedno česče so pritožbe, da nadzorstvene osebe v teh kolonijah ne skrbijo zadosti za nadzorstvo, da se čisto otroci na počitnicah нравno pokvarijo. Še manj skrbijo nadzorujoči za opravljanje verskih dolžnosti. Opozarjamo vse javne ustanove, zlasti občinske uprave in banovinsko upravo, da dajo podporo za te kolonije le takim ustanovam, kjer je dano jamstvo za dobro nadzorstvo in zlasti za vestno izpolnjevanje verskih dolžnosti z besedo in pa z vzgledom.

15. Še vedno prirejajo razna mladinska društva in celo šole izlete in vaje ob nedeljah in zapovedanih praznikih, tako da mladina ne more izpolniti svojih verskih dolžnosti. Prosvetno oblast pozivamo, da ponovno opozori prizadete na nedopustnost takega ravnanja in svojim odredbam preskrbi potreben poudarek.

16. SKJ še vedno vztraja pri Tyrševih, od katoliškega episkopata Jugoslavije obsojenih vzgojnih načelih. Samo v to telesno in vzgojno organizacijo smejo vstopati učenci (-ke) in dijaki (-nje), ki se v nekaterih primerih naravnost silijo k vstopu. Krščanski starši zahtevamo torej, da se zakon o SKJ spremeni in Sokol zopet postane svobodno društvo.

Mesec junij bo poln težkih dogodkov?

Te dni je bil v Londonu kongres astrologov (zvezdoznancev). Na zbor je prišlo iz vseh krajev nad 300 zvezdoznancev. Soglasno so prorokovali, da bo letošnji mesec junij poln težkih dogodkov po celem svetu.

CVIČEK pravi dolenski dobiti v Centralni vinarni v Ljubljani

Neki profesor vrši svojo vzgojno delo na ta način, da vprašuje gimnazistke: „No, ali je bil včeraj morda kakšen poljubček?“. Potem: Profesor ali profesorica govori o svetovni vojni in politizira učencem, kakšni avstrijanci so bili klerikaleci in kako so nastopali proti Srbom, dasi je dognano, da je bilo ravno med naprednjakarji in celo v neki patentirani nacionalni organizaciji, posebno med vojno, tudi kaj lepo število avstrijsko-kantskih zaupnikov, avstropatrijskih pesnikov in navdušenih bogohranarjev. — Vemo tudi, da je bilo in da je še pri nekih profesorjih in učiteljih obeh spolov dijakovo članstvo pri neki nacionalni organizaciji: najboljše priporočilo za dober red, svetinjske Marijine družbe pa kamen spodtlake, ki ima gotov vpliv tudi v razrednem katalogu.

Gospod prosvetni inspektor, ki bo te stvari najbrže čital, naj se ne ustraši truda in naj napravi koreniti pregled vsega tega, kar smo napisali in prepričal se bo gotovo, da imamo prav in da še pol tega nismo povedali, kar bi lahko.

„Krščanska šola“ je na svojem zadnjem zborovanju odločno postavila tudi zahtevo po enakopravnosti zasebnih šol z državnimi. Vprašamo vse poštenjake: Ali ni naravno hudodelstvo, da morajo katoliški starši za-

upati svoje otroke tudi vzgojiteljem, kakor smo jih opisali? Liberalni brezverci, socialisti in komunisti naj imajo za svoje otroke šole in vzgojitelje, kakršne hočejo. Mi, slovenski in katoliški starši pa zahtevamo katoliških šol in katoliško delujočih in živečih vzgojiteljev.

Zelo zaupamo sedanji dr. Stojadinovičevi vladi in trdno stojimo za našimi voditelji. Veselimo se vsake spremembe na boljše tako v političnem, kakor v gospodarskem pogledu. Najbolj nam je pa pri srcu vzgoja naše mladine. Zato prosimo na ves glas: Dajte nam znenkrat vsaj to, kar državo ne bo nič stalo in ji bo v vsakem pogledu v korist: Razširite zasebno dvorazredno uršulinsko gimnazijo v Ljubljani v osemrazredno s pravico javnosti. Tako boste zelo razbremenili prenapolnjene državne gimnazije, slovenskim, državi in kralju zvestim staršem pa odvalili od srca težak kamen.

In končno še to: Vemo, da je Slovenija sedanji dr. Stojadinovičevi vladi zelo pri srcu in da hoče ta vlada upoštevati voljo naroda. Če dvomite o tem, hoče li slovenski narod katoliške šole in zavedno-katoliško učiteljstvo ali ne, potem izvršite o tem važnem vprašanju v Sloveniji čimprej ljudsko glasovanje.

RAZGLED PO SVETU

Abesinsko-italijanska vojna

Gospod Mussolini je v preteklem tednu javil Rimu in vsemu svetu, da je z zavzetjem abesinske prestolnice Addis Abebe vojna končana in Abesinija italijanska. Italiji so poslane države — njene ožje prijateljice — k zmagi čestitke. Med drugimi je izrazil svoje veselje tudi albanski kralj, ki v brzojavki na g. Mussolinija izraža željo, da bi italijanski zmagi na bojišču sledila še zmaga na diplomatski fronti, kjer vprašanje konca italijansko-abesinske vojne ni rešeno. Zato smatramo tudi mi, da vojne še ni konec in bo »Domoljub« tedenske vesti o abesinsko-italijanskem sporu priobčeval še nadalje pod dosedanjim naslovom.

Kakor smo že zadnjič povedali, je abesinski cesar s svojo rodbino in z večjim številom abesinskih veljakov zapustil Abesinijo in se je v francoskem pristaniškem mestu Džibutiju vkrca na angleško bojno ladjo. Kakor poroča časopisje se je cesar Haile Selasie za enkrat odpeljal v Jeruzalem, v Palestino. Seveda ni prišel v Jeruzalem praznih rok in je prinesel s seboj zlata kar za pet milijonov funtov šterlingov. Koliko drugih vrednostnih papirjev in dragocenosti, pa sam Bog ve!

Ce smemo verjeti časopisnim vestem, bivanje abesinskega cesarja v Jeruzalemu ne bo trajno, ampak pride cesar v Jeruzalem v angleški London in nato v švicarsko Zenevo, kjer se hoče v Društvu narodov še nadalje boriti za svobodo svojega ljudstva. Tako bo Haile Selasie spraval slavno Zvezo narodov lahko v prav čedno zadrego.

Med tem, ko je severna armada generala Badoglije brez boja zasedla porušeno Addis Abebo, je južna armada generala Grazianija z naskokom zavzela močno utrjeno in še vedno z največjo hrabrostjo branjeno mesto Sasabane, kmalu nato tudi Harar, tako da je edina abesinska železniška zveza Addis Abeba—Džibuti sedaj v italijanskih rokah. Kam so se abesinske čete, s katerimi je imel težkega opravlja general Graziana umaknile, ne pišemo. Udale se niso, torej morajo biti nekje. Prav tako ni znano, kje

so sedaj močni abesinski oddelki, ki so se od Desia in Addis Abebe umaknili v zapadno smer, v nedostopno hribovje, kamor je odšla tudi abesinska vlada.

Francija in zlasti Anglija se bojita italijanske premoči v Afriki in diplomatije si prizadevajo, da bi od afriške vojne tudi Francozi in Angleži imeli kaj korist. Francosko stališče v abesinskem vprašanju označuje nekatero časopisje takole: Francija bo zahtevala, da Italija ne sme dobiti v Abesiniji večjih pravic, kakor jih je dobila Francija v Maroku. Rekrutiranje čet v Abesiniji se mora Italiji omejiti. Zagotoviti je varno in neovirano poslovanje francoskega pristanišča v Džibutiju in francoske železnice v Addis Abebo.

Anglija ne ve, kaj naj stori. Dejstvo je, da je Anglija v veliki meri zakrivila abesinski poraz, ker je obljubovala cesarju učinkovito pomoč Zveze narodov, ki pa je izostala. Seveda ima Anglija danes še možnost, da prisili Italijo v abesinskem vprašanju k popuščanju. Najbrž pa Anglija ne bo tvegala vojne z in tako bodo ubogi poraženi Abesinci plačali izgubljeno igro. In kaj se lahko zgodi? Italija lahko najde poغنemalce, ki bodo z isto hladnokrvnostjo vršili mimo Zveze narodov to, kar jim bo zapovedovala lastna korist.

V Italiji slave po stari navadi zavzetje Addis Abebe z velikim pompom. G. Mussolini je slovesno proglasil celo Abesinijo za italijansko last, čeprav je še polovico niso zasedle italijanske čete. Naziv abesinskega cesarja je sprejel italijanski kralj zase in za svoje naslednike. Maršal Badoglio je imenovan za generalnega guvernerja Abesinije z nazivom podkralja in s popolno oblastjo. General Graziani je postal vrhovni vojskovodja vseh afriških italijanskih armad in je povišan v čin maršala.

Časopisje poroča, da bosta v kratkem obiskala zasedeno Abesinijo g. Mussolini in italijanski kralj — najnovejši cesar — Viktor Emmanuel.

ITALIJA

s Rarno. Tristo ton kave je dospelo 8. maja v Trst. Razdelili so jo med revne sloje. — Ubil se je podpolkovnik Lombardi, ki se je bil dvignil z letališča v Mirni, pa je treščil v drugo letalo. — Prestranek se je izpremenil v zelo živahno središče za trgovanje z živino. Danes se seveda v Italijo uvaža živina samo iz Madjarske. Prestranek šteje danes 2000 prebivalcev, ima električno razsvetlavo, telefon, kino-gledališče in seveda tudi društveni dom ter gledališče Balile ter ogromne hleve. — Umrl je v Rodiku pri Divači učitelj Gregoretč. Svojčas je bil prestavljen v južno Italijo, kjer si je nakopal bolezen, kateri je sedaj v 60-letnem kraju podlegel. — Spomenik so odpravili v Kanalu ob Soči generalu škodniku, ki je po rodu Slovenec in doma v tem kraju. Po mišljenju je bil Italijan in se je prostovoljno boril za Italijo. Posebno je postal znan po tem, da je ustanovil v Tolminu italijanski dijaški konvent, s čimer si je pridobil velike zasluge za kulturno misel. — Smrtno se je ponesrečil tržaški

pismonoša Ivan Nusdorfer, ko je z nujno brzojavko na kolesu bil povožen od tramvajkega voza, ki je privozil od Sv. Ivana v smeri proti tržaškemu kolodvoru. — Ubit je bil od granate iz svetovne vojne 14 letni Pavel Bratuž iz Grgarja pod Sveto Goro, ki se ni mogel zdržati, da ne bi skušal odviti konice nevarnega orožja. Granata je dečka naravnost raznesla. — Težka skala je ubila v Poženelu pri Podbrdu 24 letnega delavca Ivana Bizjaka, doma iz Vel. Ožbolta.

AVSTRIJA

s To in ono iz Korotana. Na seji gospodarskega sveta dež. vlade je bilo sklenjeno, da se med drugim nadaljuje letos gradnja ceste Krški most—Dolina—Kreuzerhof. Izgradila se bo tudi cesta Wernberg—Seebach, nadalje cesta Beljak—Toplice. Nadalje bo nanovo postavljeno oporno zidovje na ljubelski cesti, popravljeno bo sodnijsko poslopje v Borovljah ter sezidana carinarica na Ljubelju. — Zvezna vlada je odredila, da zavarovalnice ne smejo več sklepati življenjskih zavarovalniških po-

godb, glasečih se na zlato ali zlate šilinge. Na zlate šilinge glaseča se zavarovanja pri družbi Feniks se pretvorijo v navadna. Ono nedeljo je igralo v Celovcu nogometno društvo »Slavija« iz Osijeka. — V Področici so blagoslovili križ v spomin rajnega kanclerja Dollfusa. — Vlomilci so obiskali tovarno Moro v Vetrinju in odnesli 30.000 Din. — K materinske mu dnevu izda pošto ravnateljstvo posebno znamko za 24 grošev, ki ostane v veljavi do 31. oktobra t. l. — Pred celovskim sodiščem so bili minuli teden obsojeni člani dež. komunističnega vodstva, povetini mlajše osebe iz celovške okolice, od 1 do 3 leta strogega zapora.

FRANCIJA

s Delo francoskih učiteljev že rodi sadove »Matin« poroča o težkih izgredih na bretonski postaji Mattock. Neke skupina rezervistov je bila pozvana na vojaške vaje in je bila že pod poveljstvom častnikov in podčastnikov francoske vojske. Rezervisti pa so naenkrat pričeli peti internacionalo in pričeli klicati sovjetski Franciji. Častniki so skušali rezerviste pomiriti, toda ti so odrekli vsako poslušnost. Zato so izdali povelje za aretacijo dveh kolovodij. Toda ob času, ko so hoteli odpeljati oba voditelja rezervistov v zapore so se uprli vsi rezervisti in energično zahtevali izročitev obeh, čemur so se morali francoski častniki udati, ker bi sicer prišlo do hudega prelivanja krvi. Brez dvoma pa bosta oba voditelja dobila svoje plačilo, ko bodo rezervisti prišli v vojašnico. List ostro piše proti temu pojavu in ga pripisuje brezvestni agitaciji komunističnih hujskačev, ki so postali zelo agilni med francoskimi vojniki. To je žalostni uspeh nesloge meščanskih strank, ki so izgubile svoje postojanke zaradi medsebojnih razprtij in osebnih koristi in pa naravna posledica vzgojnega dela učiteljev komunistov, ki so jih »narodnjakari« podpirali v boju proti katoliški stranki in njenim načelom.

DROBNE NOVICE

Prvi maj je minil v vseh evropskih državah v miru. le v Španiji je tekla kri.

Poštni dogovor je podpisala Bolgarija s sovjetsko Rusijo.

Zaradi zapletenega mednarodnega položaja je obdržala Belgija pod zastavo vojske, ki so že odslužili kadrski rok.

Rusko pravoslavno cerkev v Nemčiji s škofom Tihonom na čelu je priznala pruska vlada.

Zaroto proti življenju predsedniškega kandidata Azane je odkrila španska policija.

Za državnega predsednika v Španiji so izvolili predsednika dosedanje vlade Azano.

Novo francosko vlado bo nabrže sestavil socialist Blum.

6000 Turkov se je izselilo v enem tednu iz Romunije.

BANKA BARUCH

11, Rue Auber, Paris (9^e)

Odpremija denar v Jugoslavijo na hitreje in po najboljšem dnevnem kursu.

Vrši vse bančne posle najkulantneje

Polni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune. BRUXELLES: No 2964-64 Bruxelles. FRANCIA: No 1117-94 Paris. HOLLANDA: No 1488-48 Haag, Den Haag. LUXEMBOURG: No 5887 Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše ček. nakazilnice

KAJ JE NOVEGA

ZAHVALA

Podpisani naročnik »Domoljuba«, Ivan Kermavnar, posestnik na Lazih št. 20, župnija Planina pri Rakeku, potrjujem s hvaležnostjo prejem Din 1000, ki sem jih prejel od uprave 24. maja protituberkulozni teden. Namen te prireditve je vseobča propaganda zoper jeklo. Vsi poznamo tega krutega sovražnika, ki nepričakovano napade človeka, morda v njegovi najboljši dobi, sredi polnega dela, da mu izpodje zdravje ter pretrga nit njegovega življenja. Neizprosno pobira svoje žrtve v vseh slojih in poklicih. Nevarna je poedincev, rodin in celemu narodu. V borbi zoper jetiko je velike važnosti poučevanje ljudstva v vseh vprašanjih, ki se tičejo te bolezni in njenega raznašanja. Nič manj važna pa je naloga, da se ustanavljajo zavodi za brezplačno ali cenečo pomoč za zdravljenje in dajanje zdravil in drugih sredstev jeličnim bolnikom. Tej dvojni nalogi bo posvečeno delo protituberkulozne zveze v času od 17. do 24. maja, ko naj se za borbo zoper tega neizprosnega sovražnika človeškega rodu zanimajo najširši sloji naroda. Protituberkulozna zveza si je pri nas postavila letos za svojo posebno nalogo, da s pomočjo vsenarodnega pokreta v naši banovini zbere prvi milijon dinarjev za zdravljenje naših ljudi in za zatiranje jetike v naši banovini. Dolžnost vsakogar je, da sodeluje po svojih močeh pri plemeniti in vzvišeni nalogi, ki si jo je nadela protituberkulozna zveza. Skrbeti moramo za zdravje svoje rodline, za zdravje svojega naroda. Zato se strinimo vsi v vrste borilcev zoper jetiko! S tem bomo vršili odlično socialno in narodno delo, ki naj nas združi vse brez razlike starosti in stanov. S tem bomo gotovo mnogo storili za boljše bodočnost naroda in države.

Laze pri Planini, 7. maja 1936.

Kermavnar Ivan.

DOMAČE NOVICE

d Ban dr. Natlačen je poslal prebivalstvu dravske banovine poziv za naslednjo vsebino: Protituberkulozna zveza priredi v času od 17. do 24. maja protituberkulozni teden. Namen te prireditve je vseobča propaganda zoper jeklo. Vsi poznamo tega krutega sovražnika, ki nepričakovano napade človeka, morda v njegovi najboljši dobi, sredi polnega dela, da mu izpodje zdravje ter pretrga nit njegovega življenja. Neizprosno pobira svoje žrtve v vseh slojih in poklicih. Nevarna je poedincev, rodin in celemu narodu. V borbi zoper jetiko je velike važnosti poučevanje ljudstva v vseh vprašanjih, ki se tičejo te bolezni in njenega raznašanja. Nič manj važna pa je naloga, da se ustanavljajo zavodi za brezplačno ali cenečo pomoč za zdravljenje in dajanje zdravil in drugih sredstev jeličnim bolnikom. Tej dvojni nalogi bo posvečeno delo protituberkulozne zveze v času od 17. do 24. maja, ko naj se za borbo zoper tega neizprosnega sovražnika človeškega rodu zanimajo najširši sloji naroda. Protituberkulozna zveza si je pri nas postavila letos za svojo posebno nalogo, da s pomočjo vsenarodnega pokreta v naši banovini zbere prvi milijon dinarjev za zdravljenje naših ljudi in za zatiranje jetike v naši banovini. Dolžnost vsakogar je, da sodeluje po svojih močeh pri plemeniti in vzvišeni nalogi, ki si jo je nadela protituberkulozna zveza. Skrbeti moramo za zdravje svoje rodline, za zdravje svojega naroda. Zato se strinimo vsi v vrste borilcev zoper jetiko! S tem bomo vršili odlično socialno in narodno delo, ki naj nas združi vse brez razlike starosti in stanov. S tem bomo gotovo mnogo storili za boljše bodočnost naroda in države.

d Za tiste, ki imajo še vedno v skrinji stare tisočake. Starih tisočakov s podobo sv. Jurja in 10 dinarskih bankovcev rdeče barve z datumom 26. maja 1926 ali 1. decembra 1929 ne zamenjava več Narodna banka, ker je bil 4. maj t. l. določen kot zadnji dan za zamenjavanje. — Da se obvarujejo posamezniki nepotrebnih stroškov za potovanje v Ljubljano, se obveščajo prizadeti, da naj zgoraj omenjene bankovce takoj pošljejo v denarnem pismu »Glavni državni blagajni« v Beograd s kratko prošnjo, da jim blagajna zamenja priložene bankovce. Na denarnem pismu in na prošnji naj navedejo svoj točen naslov.

d Lepi uspehi tujkega prometa. V svojih prostorih je imelo danes občni zbor društvo »Putnik«. Iz poročila upravnega odbora je razvidno, da je dohodek od obiska letoviščarjev

lansko leto znašal okoli 827.100.000 dinarjev, od česar odpade na domače letoviščarje 510 milijonov 100 tisoč, na inozemske pa 317.000.000 Din. Vsega skupaj je bilo lansko leto inozemskih letoviščarjev 242.214. Od teh letoviščarjev so naše železnice približno zaslužile okoli 250 milijonov Din. Razmere turizma so bile lansko leto, kakor drugod, tako tudi pri nas, nekoliko boljše, to pa zaradi gotovega zboljšanja gospodarskih razmer. Razvoj turizma so pa brez dvoma ovirali razni prometno-denarni predpisi.

d Veledelečna Vincencijeva konferenca je pač ona Srca Jezusovega v Ljubljani. Člani konference so naredili v letu 1935 nad 550 obiskov po družinah. Konferenca vzdržuje s pomočjo usmiljenih sester ubožno kuhinjo za brezposelne in njihove družine in ubožne dijakke v prostorih Marijinega doma. Pripravlja dnevno otroško zavetišče v Zeleni jami. Uredila je 10 divjih zakonov; priredila za podpirane reveže v pokopališki cerkvi pri Sv. Križu tridnevno duhovno pripravo za veliko noč in za evh. kongres. Za sv. birmo je oskrbela 41 otrok, za prvo sv. obhajilo pa 13 otrok; zbirala je staro obleko, jo dala popraviti in razdelila 719 kosov obleke in obutve. Denarnih prispevkov je nabrala v tem letu 107.179 dinarjev in darov v blagu v vrednosti 84.000 dinarjev. Izdatkov v denarju za živila, obleko in podpore 79.839 Din in za parcelo za dnevno zavetišče 27.250 Din. V ubožni kuhinji je bilo razdeljenih siromakom in družinam brezposelnih 19.812 kosil. Vse šolsko leto je imela konferenca na hrani popolnoma brezplačno 70 dijakov akademikov in srednješolcev, katerim je razdelila 30.530 kosil in večerij. lld.

d Pri volitvah novega vodstva Akademске akcije za izpopolnitev univerze je zmagala slovenska tista katoliških akademikov, ki je dobila 344 glasov. Združeni marksisti so si priborili 118 glasov. Izid volitev kaže, da se marksisti dvigajo na račun »naprednjakarjeve«.

d K Mariji na Trsat in na prekrasni otok ab se odpeljejo romarji o binkošti; 8 ur vožnje po m. rju. Zelo ugodna cena: 160 Din. Če bi napravili to pot sami, bi vas stalo 332 Din. Podrobna pojasnila vam pošljemo zastoj. Če sporočite takoj svoj naslov po dopisnici pisarni »Po božjem svetcu, Ljubljana - Šentpetrska vojsnica«.

d V zadnji številki našega izbornega mesečnika »Božoljuba« je tudi skladba »Mariji«. Besedilo je zložila m. Elizabeta, krasno uglasbil pa je ljubko pesemco g. A. Čadež. Še je čas, da zapojemo prelepo pesem pri letošnjih smernicah.

d Tako je prav. Kakor znano, so ljubljanski peki dne 20. januarja t. l. dvignili ceno kruha za 0,25 Din povprečno pri kg. Sedaj pa so na inicijativno tržnega urada sklenili, da z dnem 11. maja ceno zopet znižajo za 0,25 Din pri kg. Od ponedeljka dalje bo veljal kilogram belega kruha 4 Din, štruca 1 kg polbelega kruha ali rženega 3,50 Din, štruca 57 dkg težka 2 Din in štruca 28 dkg težka 1 Din. 1 kg črnega kruha bo veljal 3 Din. Cene žemljam in drobnemu pecivu ostanejo neizpremenjene, t. j. po 0,50 Din. 1 kg krušnih drobtin bo veljal 8 Din, pečenje kruha strankam pa bo veljalo 2 do 3 Din za kos.

d Ljubljanski velesojem, od 30. maja do 8. junija, bo obiskovalcem vsekakor nudil

mного novega in zanimivega. Z obilico razstavljenih predmetov (strojev, kovinskih, papirnatih, kemičnih, živilskih, usnjenih izdelkov, blaga idr.), podajata naša domača industrija in obrt pregled o svojem delu in napredku v preteklem letu. Zlasti privlačne pa bodo za posetnike še posebne razstave: »Sodobna gospodinja« v zvezi z »Modno revijo«, ki bo nazorno pokazala, kako naj se naše gospodinjke, dekleta in deca, oblačijo in kretajo v domu, v svetu, v poklicu odn. v šoli. Razstava malih živalic: kuncev, perutnine, ptic, bo ljubiteljem in rejcem malih živali pokazala, kolikšne uspehe je mogoče doseči z večjo rejo. To in še marsikaj poučnega in zabavnega bo na velesojmu. Zato tudi vi ne pozabite obiskati Ljubljanskega velesojma od 30. maja do 8. junija. Na železnici, avijonih, parobrodih 50 odstotni popust: za prihod veljaven od 25. maja do 8. junija, za odhod od 30. maja do 16. junija.

d Graščina v Preddvoru prodana. Mestna hranilnica kranjska je prodala na javni dražbi nekdanjo Wurzbachovo graščino v Preddvoru, ki jo je kupil zdravnik g. dr. Otmar Majerič iz Ormoža, ki namerava tudi v Preddvoru ustanoviti večje zdravilišče.

d Niso preskromni. »Jugoslovanski kurir« poroča, da nam ponuja neka francoska družba posojilo za gradnjo železnice, za kar more po finančnem zakonu najeti prometni minister posojilo v višini do pol milijarde Din. Glavni pogoji tega posojila, ki bi se moralo odplačati v 12 letih so, da nabavi Jugoslavija tri četrtine potrebne materijale v Franciji, da progo gradi neka francoska družba, ki je že gradila železnice v Jugoslaviji in da dobi družba tudi druge običajne ugodnosti. Ves donos posojila bi torej ostal Francozom. Hvala lepa za takšno posojilo!

d Novo cerkev sv. Jožeta je blagoslovil preteklo nedeljo na Trešnjevki v Zagrebu nadškof-pomočnik dr. Alojzij Stepinac.

d Ako hočete biti postreženi z dobrim blagom in po najnižji ceni, potem kupite le v manufakturni trgovini Kmetčki magazin, Ljubljana, Krekov trg 10.

d Razglas o pogojih za dražbo o dobavi gramozov za razne ceste v območju okrajnega cestnega odbora Ljubljana je nabit na uradni deski mestnega poglavarstva v Ljubljani.

d Prosvetna zveza v Ljubljani tem potom vljudo vabi vsa Prosvetna društva, da z vso vneto delujejo pri protituberkuloznem tednu, ki se bo vršil od 17. do 24. maja. V tem času naj društva priredijo protituberkulozna predavanja in povabijo zdravnike svojega okoliša, da prevzamejo predavanja. Društveni domovi in kraji, kjer se shajajo ljudje, naj se v tem tednu kritično pregledajo, če ustrezajo vsem higijenskim predpisom. Prosvetni domovi in njih dvorane naj bodo tudi v tem oziru zgled vsem javnim lokalom.

d 1000 Din je daroval Vincencijevi konferenci pri Sv. Krištofu v Ljubljani hotelir in restavratore Franc Miklič. Kdo mu bo sledil?

d Iz Društva rejcev malih živali. Gorenjski rejci malih živali prirede v času od 17. do 25. maja v Kranju razstavo vseh vrst malih živali. Prav taka razstava bo v Grobljah pri Domžalah od 21. do 25. maja. — Veliko rejško zbiranje vseh rejcev dravske banovine se vrši 17. maja 1936 ob 10 v Kranju.

d Vojaška služba in delovno razmerje. Po obrtnem zakonu ne preneha delovno razmerje, kadar je delojemalec zadržan vršiti službo zaradi vojaških vaj. V tem primeru pripadajo uslužbencu tudi delni prejemki. Do teh pa nima

pravice, kadar je pozvan na vojaško službo v kadru. Glede tega zakonitega določila so pa nastali že razni spori. Kasacijsko sodišče je v nekem primeru izreklo, da v slučaju vršitve vojaške službe ne preneha delovno razmerje, toda v tem primeru nikakor ni upravičen delojemalec do prejemkov.

d Eno leto zapora je dobila 22 letna Ana Pisarič iz Lastniča pri Kozjem, ker je novorojenega otroka vrgla v Savo.

d Roparskega morila Zahornika, ki je lansko leto na Ruperč vrhu pri Novem mestu ubil Repovža Ignacija in njegovo hčer Marijo, a ima tudi druge hudobije na vesti, so litijski orožniki v neki gostilni zasačili in odgnali v zapor.

d Več tisoč trgovcev iz cele Jugoslavije pride na zborovanje v Beograd dne 16., 17. in 18. maja.

d Pajmana so vjeli. Znanega razbojnika Pajmana, ki je lansko jesen v družbi poslušlega Košanca vzenirjal Mariborčane in okoličane, so sedaj prijeli v Avstriji. Pajman je po aretaciji Košanca pobegnil v Francijo, od koder je pisal svojemu bratu v mariborsko kaznilnico karto iz Strassbourga. Potem je očitno skušal priti nazaj v domovino, v Avstriji pa so ga zaradi tatvin zaprli ter je bil zaprt v Schladmingu. Iz tamošnjega zapora je na drzen način pobegnil ter odnesel s seboj celo paznikovo repetirno pištolo. Odpeljal se je z vlakom proti švicarski meji. Na postaji Sv. Anton ga je ustavil avstrijski orožnik ter ga izročil orožniški stražnici na postaji. Ko je Pajmana orožnik Vilhelm gnil v zapor, je naenkrat pod pelerino nameril nanj svojo pištolo ter oddal dva strela. Orožnik se je zgrudil dvakrat smrtonovarno zadet v glavo nezavesten na tla, Pajman pa je vnovič pobegnil. Vendar so ga na begu zopet ujeli ter zaprli.

d Prava kanarčkova jajca niso poceni. — Nenavadna tatvina je bila prijavljena mariborski policiji. Zlatarski potnik Ivan Tarkuš je sporočil, da mu je nekdo upradel iz kanarčkovega gnezda v kletki 5 jajc. Tarkuš ceni vrednost upradenih jajc na 800 Din, toliko bi dobil nanreč za ptičke, če bi se vsi izvalili.

d Veliko topilnico železa zgradi v bližini Banjaluke trgovska družba »Jelšnin Grad«.

d Razburkljiv doživljaj v mariborski kaznilnici. Neki na smrt obsojeni jetnik mariborske kaznilnice je skušal v kaznilnici povzročiti požar, samega sebe pa usmrtiti. V svoji celici je dal slaminjačo k vratom ter jo zažgal. Potem se je vlegel pod okno in si prerezal žile na rokah. Ker pa se je menda zbal, da bi ga dim prej zadušil, preden bi mu otekla iz prerezanjih žil kri, je postavil poleg sebe vrč z vodo, iz katerega je močil krpo, katero si je dal na obraz ter se tako varoval pred zadušenjem. Še pravočasno so pazniki opazili dim, ki se je jel valiti skozi zaklenjena vrata na hodnik. Naglo je bila ključavnica odklenjena, vrata pa so morali vdreti s silo, ker jih je kaznjeneц od znotraj zabarikadiriral. Potem so pogasili ogenj ter spravili iz celice jetnika, ki se je krčevito brnil, da so ga komaj obvladali. Obvezali so mu ranjene roke ter ga spravili v bolniško sobo. Ogenj je v celici precej ožgal vrata in tla, druge nesreče pa ni napravil, ker so nevarnost pravočasno opazili in ogenj pogasili.

d Še enega so prijeli. V Družmirju je padel v roke pravice dolgo iskan vlomilec, za katerega so se zanimale tudi oblasti v Mariboru. Je to komaj 23-letni Ivan Končnik, ki se je pred nekaj meseci rešil preganjalcev z begom čez mejo v Avstrijo. Te dni pa se je zopet povrnil in v kratkem času zagrešil zopet nove druzne

vine. Na Pesjem je ukradel gostilničarju Malanšku harmoniko, vredno 7000 Din ter jo skril na gospodarskem poslopiju župnišča v Skalah. Minarju Glušiču na Pesjem je ukradel 500 Din vredno uro. Posebno dobrodošel mu je bil vlom v postajno blagajno v Šoštanj, iz katere je odnesel ves drobiž ter 200 železniških vozniških kart za razne proge. S temi kartami bi si bil omogočil ceneno potovanje po državi. Po vltomu v Šoštanj je prišel o polnoči v gostilno Čok v Družmirju ter zahteval cigarete. Gostilničarju se je zdel neznan mladenič sumljiv, pa je naglo poslal po orožnike. Pri aretaciji so našli pri njem še vse ukradene vozne karte in večino drobiža iz postajne blagajne, šop vetrihov ter celo vrsto drugih ukradenih predmetov, kakor 4 ure, 3 verižice, več zlatih prstanov, 2 denarnice, stroj za striženje las in različen drobiž, ki očitno izvira iz številnih tatvin. Oddali so ga sodišču.

d 20 jih je že v preiskovalnem zaporu. V znani mariborski aferi iz železniških delavnic je dosedanja preiskava ugotovila, da ne bodo prizadeti samo navadni delavci. Preiskovalni sodnik je začel z zasliševanjem velikega števila delavcev in nastavlencev v delavnicah zaradi nekkih zasebnih del, ki so se vršila v delavnicah po naročilu neke višje osebnosti. V preiskovalnem zaporu je zaradi te zadeve sedaj že 20 oseb.

d Brijejo že po dinarju. Ker ni prišlo do sporazuma glede enotnih cen med sarajevskimi brivci, so začeli brivci kar povprek zniževati cene in nekateri brijejo že po dinarju.

d Velik dotok nemških turistov se obeta letos v Jugoslavijo.

d Odbanjanje poljedelskih delavcev. V Srbobranu (Vojvodina) je stavka poljedelskega delavstva trajala več dni. Po dvodnevni pogajanjih so pristali posestniki, da bodo dajali delavcem dnevno plačo v znesku 20 Din brez hrane. Na sporazum so pristali vsi zemljiški posestniki — večinoma veleposestniki. — V okolici Osijeka so prejeli poljski delavci na veleposestvih plače le okrog 6 Din na dan. Organizatorji »Gospodarske sloge« so delali na zvišanje mezd. Nastala je stavka. Končno se je dosegel sporazum, po katerem so se zvišale plače za 100 do 150 odstotkov. Za posamezna dela so se določile različne mezde. Najvišje so za košnjo, in sicer 20—25 Din.

IZ DOMAČE POLITIKE

d Zadnji shodi ministra dr. Kreka v Št. Vidu pri Ptuj, pri Sv. Marjeti pri Ptuj in v Središču so prav lepo uspeli. G. minister je na vseh teh shodih pojasnil politični položaj, ki zahteva velike napore vlade, da popravlja, kar je morala od prejšnjih vlad prevzeti neurejenega, zavoženega, zrušenega. Posebno je poudaril, kako vlada obžaluje, da je prišlo do krvavega obračuna med Hrvati, kakor obžaluje vsak najmanjši spopad, ki samo ovira, da ljudstvo ne more tako hitro do svojih demokratičnih pravic, kakor bi sicer lahko prišlo. — Pri vprašanju mačkovstva med Slovenci je dejal: Hrvatski voditelj mora zastopati koristi Hrvatov, slovenski voditelj pa slovenske težnje. Če bi si Slovenci izbrali dr. Mačka za voditelja, se zna zgoditi, da v danem trenutku ne bi posvetil pažnje slovenskim potrebam. Zato pa, je dejal, ostanimo zvesti svojemu slovenskemu voditelju dr. Korošcu, ki je že in bo tudi v bodoče vedno in povsod delal za dobro slovenskega naroda.

Pošljite naročnino!

d Nad 2000 ljudi je bilo na velikem shodu ministra dr. Mihe Kreka v Poljanah nad Skofjo Loko. Vsi so navdušeno odobraval politiko sedanje vlade in njene napore za gospodarski dvig države.

d Boža Maksimovič, ki je pri znanih petomajskih volitvah nastopil s lastno kandidatsko listo, je otvoril v Beogradu politično pisarno.

d Ob ustanovitvi Kmetijske zveze pri Sv. Križu na Murskem polju so sprejeli zborovalci tudi naslednje zahteve: »Zaradi nevzdržnega gospodarskega položaja je nujno potrebno, da se primerno zvišajo cene živine in drugih kmetijskih pridelkov. Naša, že več let stara zahteva je, da se prodaja klavne živine za vjaštvo, za državne in druge zavode vrši poleg združništva. Določijo naj se cene za vso državo spoznamo s kmetijskimi strokovnjaki. Da bi mogoče zboljšati kmetijsko gospodarstvo, je nujno potrebno, da naša država sklene dobre trgovske zveze in pogodbe z državami, ki pridejo v poštev za izvoz naših kmetijskih pridelkov in živine. Zahtevamo, da se našemu kreditnemu združništvu odpomore, da bi mogel naš kmet obnoviti svoje gospodarstvo, ki ni po njegovi krivdi propadlo. Zahtevamo, da se čimprej izvedejo široke samouprave, ki edine bodo z gotovostjo pripomogle do hitre rešitve našega gospodarskega položaja. Končno prosimo kr. vlado, da čimprej končno reši vprašanje razdolitve kmeta.«

d Drugo leto hočejo delati 1. maja? Jese-niško ljudstvo je 1. maja uživalo zrak v divni okolici Sv. Križa. Ob zahodu sonca so se vračale delavske družine v dolino, vmes pa so svirale delavske godbe slovenske narodne pesmi. Značilna je pripomba starega delavca — resničnega socialista — češ, prihodnje leto bomo pa delali in ne bomo praznovali. Delali bomo in prvomajski zaslužek odstopili delavskim tovarišem v Trbovljah za njihove ljudske kuhinje. Ta misel je lepa in vredna uresnitve.

d »Kmetijskemu listu« je velika večina slovenskega ljudstva plevel. V svoji številki z dne 29. aprila »modruje« ta list, ki sebe smatra prevarno za kmečko glasilo, o veri in njenem pomenu. Zanj je vera samo neko notranje čustvovanje, ki mu je dovoljena eksistenca, dokler je zgolj notranje. Ko pa postane zunanje, ko se pojavi v javnosti ter se hoče uveljaviti v raznih panogah javnega življenja, ni po mnenju tega samozvanega kmečkega glasila več vera, nič več krščanstvo, marveč klerikalizem. Klerikalizem pa je plevel, ki se zoper njega »Kmetijski list« mora boriti. Naš narod je po svoji večini katoliški, to je, zanj je katolicizem ne samo nekako versko čustvo, ne samo neka duhovna vrednota, ki jo »Kmetijski list, ceni tako, kakor ceni umetnost kot duhovno vrednoto, marveč najvišja vrednota. Katolicizem je za naše ljudstvo najdragocenejša duhovna vrednota, je najvišje življenjsko načelo, ki usmerja vse njegovo življenje. »Kmetijski list« to imenuje klerikalizem, ki ga določa kot plevel, proti kateremu se mora boriti. »Kmetijski list« naj ve, da se naše ljudstvo ne bo dalo sramotiti z nazivom »plevela«. Pač pa se bo bolj kot prej zavedalo svoje dolžnosti, da mora z brezobzirnim bojem iztrebiti iz svoje sredine plevel lažnjivega liberalizma, naprednjaštva in svobodoumja, ki ga hoče ta list pod krinko kmečkega pokreta širiti med našim ljudstvom.

d Za dvig učiteljske avtoritete se zavzema »Učiteljski tovariš«. Pri tem pa zahteva »zaščito« z merodajne strani za svoje delo. Kadar bo večina slovenskega učiteljstva vzgajala mladino po načelih, ki so staršem sveta, učiteljstvo ne bo potrebovalo za svoje delo nobene obla-

atne zaščite, saj bo uživalo v polni meri med narodom ugled, ki je vzgojitelju potreben in ki ga noben pameten človek poštenemu učitelju ne odreka.

d Te dni so zasedali v Belgradu člani Balkanske zveze. Uradno poročilo pravi, da so razpravljali zelo prijateljsko in da je bil v vsem dosežen popoln sporazum.

d Sestanek zunanjih ministrov držav Male zveze v Belgradu se je začel takoj po zaključku posveta Balkanske zveze. Tudi tu je šlo po uradnem poročilu vse gladko in soglasno.

d Koroški Slovenci v Avstriji so kljub vsemu pritisku hajmverovcev odklonili izvolitev nadvojvode Otona za častnega člana v njihovih občinah, češ da so bili Habsburžani vedno proti Slovincem.

d Predsednik Mladinske zveze JSZ Joško Rozman piše o ciljih te zveze tudi to le: Katoliška delavska mladina hoče zbrati svoje raztresene sile in jih usmeriti samo v en cilj: prehoditi v duhu krščanskega socializma in kršč. načel sebe in s tem družbo ter tako vrniti človeku ono dostojanstvo, katerega mu je Bog že ob njegovem rojstvu določil.

NESREČE

d Dve zidanici — žrtvi požara. Pogoreli sta v Semeču kaplanska zidanica in zidanica tesarskega mojstra Beličiča iz Gradca. Ogenj je bil najbrže podtaknjen.

d Dva kolesarja sta trčila na Poljanski cesti v Ljubljani: neki mesar in 25-letni zidar Ivan Draksler iz Štepanje vasi. Draksler je dobil nevarne notranje poškodbe.

d Pri padcu z voza si je zlomil roko 15-letni posestnikov sin Ivan Jelnicar iz Senožet pri Dolu.

d Jamski voziček ga je pritisnil ob steno. Alauša Avgusta, 23-letnega rudarja iz Hude jame, je pri delu v rudniku pritisnil jamski

voziček ob steno, mu zlomil roko, občutno poškodoval glavo in hrbet.

d Med delom ga je plaz zasul. Zaspil pri Bledu je znan kraj plazov, saj je še v spominu strašna nesreča, ki se je pred leti tam pripetila. Te dni je delal tam v gramoznici 38 letni delavec Leopold Ivanič iz bližnje vasi Brega. Med delom ga je plaz zasul. Pri nesreči si je Ivanič zlomil desno nogo. Nesreča je zelo huda ter bodo morali Ivaniču v bolnišnici v Ljubljani nogo najbrže odrezati.

d Po kratkem smrtnem boju je izdihnil. — Usodna smrtna nesreča se je pripetila v Leskovicu v Halozah. 28-letni posestnikov sin Franc Mlakar je šel s svojim bratom, gospodarjem na domačem posestvu, zvečer po travo, ki sta jo nakosila na bližnjem travniku. Franc je vodil za vrv mlada volička, ki sta bila vprežena v voz. Živali še nista bili dobro izučeni za vprego in zaradi tega silno plašni. Naenkrat sta zdrveli z vozom naprej ter pri tem sunili voznika s tako silo, da je odletel v stran ter z vso močjo udaril z glavo ob cestni kamen. Počila mu je lobanja ter je po kratkem smrtnem boju izdihnil.

d Požar za požarom. V Statenbergu je izbruhnil požar na hiši Helene Kaisba. Zgorelo je vse imetje, ker je nastal ponoči, ko so že vsi počivali, tako da so si iz goreče hiše komaj rešili golo življenje. Škode je 20.000 Din. — V Selnici ob Dravi je zgorela baraka, v kateri je imel trafiko Martin Koban. Škoda znaša 2000 Din. — V Cogetincih je uničil ogenj hišo in gospodarsko poslopje Franca Cafa. Škode je 20.000 Din.

d V vročo žvepleno kislino je padel Rijavec Viktor, 25 letni strojni ključavničar, uslužben v kemični tovarni v Celju, doma z Zg. Hudinje. Strašno se je opeklo po vsem telesu in v bolnišnici podlegel poškodbam.

d Puško mu je v rokah razneslo. Ono nedeljo je našel puško 24 letni kovaški pomočnik

brez posla, Zidanšek Franc iz Dramelj pri Celju. Puško je pregledoval in sprožil. Pri tem mu je puško v rokah razneslo in mu je krogla ali pa del cevi odletel v obraz in mu prelomil nosno kost med očmi in močno poškodoval obraz.

NOVI GROBOVI

d Ah, prijatelja nazaj nikdar več ne bo. V Pobrežju pri Mariboru so pokopali Grizolda Marka. — V Podnartu je mirno v Gospodu zapala Gabrijela vitez Pogačnikova, vdova po povojnem prvem predsedniku slovenske nar. vlade v Ljubljani. — V Tomišlju je umrl 91-letni Jurij Janežič. — V Vel. Češnjah pri Stični je odšel v večnost 96-letni Franc Rus. — V Salve v Italiji so pokopali Slavko dr. Kosijev roj. Trampuž. — V Marenbergu je umrl brivski mojster Bratuša Vekoslav. — V St. Janžu na Dolenjskem je odšel v večnost šolski upravitelj v p. Berce Vinko. — V Krškem je odšla med nebeske krilatce Mija Erženova, dijakinja II. razr. drž. real. gimn. v Kranju. — V Trebnjem je odšel po večno plačilo šolski upravitelj v p. Miroslav Pehani. — V Ljubljani so umrli: 56-letni banovinski sluga Franc Lampič; upokojenka tobačne tovarne Katarina Rešek; prof. v p. Egidij Čeh, in šolski sluga drž. trg. šole Jakob Golmajer. — Naj počivajo v miru!

Listnica uredništva

V Preserje pri Domžalah: Taki sestavki spadajo v »Bogoljub«. Oprostite! — Nekaj dopisov smo morali odložiti za prihodnjic, ker vsled poprave velikega stroja še ne moremo izdati »Domoljuba« v običajnem obsegu. — **Zvezi združenih delavcev:** Prihodnjic! To pot nemogoče. — **V Poljane nad Skofjo Loko:** Imate prav! Hvala za opozorilo!

V VSAKO HIŠO »DOMOLJUBA«

Mlin v Pečeh

Spisal Gustav Strniša

Nadatej

»Kugo preganja žganje... pijmo jo, taka je naša pravica!« je zahripal Tomaž, se široko zarežal in golcnil iz svoje čutarice, da se je takoj pokazalo dno. Že se je obrnil k svojima tovarišima, ki sta poznala njegovo prehučo željo ter sta golcala iz svojih čutaric dotle, da sta ju izpraznila do dna. Vsled prehitrega požiranja močne žganice, so se jima pokazale v očesnih kotih solze. Zasmejala sta se kakor v zadregi in vprašale pogledala svojega vodjo.

Tomaž je samo zagodrnjal, se ozrl čez polje ter važno povdaril:

»Fanti krepko je pričela kositi. Pravijo, da je na Dragi že dva vzela, a na Škrlejem pa kar pet!«

»Menda ji bomo vsaj mi ušli?« je dejal Tilen, ki se je svojega poklica že v nekaj dneh toliko privadil da mu ni več vzbujal tiste tihne groze, kakor prve ure.

»Poziti moramo, saj se zaslužiti toda nevarno je res nevarno!« je spet povdaril Tomaž.

Tovariša sta molčala, on pa je spet povzel: »Dejal bi da sta bili tislite merici za vaju preveliki, pa sta ju spraznila kar na dušek, da vama tega ni bilo pravočasno nisem mogel povedati, čeprav bi bil rad.«

Fanta zdaj gremo v Peči pokopat gospodinjco. Tam nam bo postregel mlinar, da bo veselje, samo preveč se ga ne smemo naluckati, da ne postanemo neprevidni, kajti kuga ne vpraša, če si trezen ali ne, tiste bule ti pišne po telesu pa si že sposoben za v grobl V Pečeh moramo paziti, da ne bomo ugovarjali gospodarju in mu naložili nasprotovani, saj je svojeglav, fista trma, a sicer radodaren človek. Zdej ko žaluje za gospodinjco, ki je ni bilo sedem fara naokoli take, bo še bolj mehki!»

Tone se je namrdnil. Bil je šibek fant bledokastega in ozkega obraza, sličil je tistim, ki jih radi prištevamo jetičnim, a so zdravi in trdni kakor drenovina, le prave barve nimajo in zrediti se ne morejo pa če bi vola pogoltnili. Bil pa je slabe volje in repenčil se je:

»Ne vem, če bo danes kaj sreče? Slabo sem pričel dan. Ko sem lezel čez vodo, sem nad vasio štrbunknil v mlako, zdrknilo mi je in zdaj mi voda kar mlače v čevlji kakor bi imel v njih živa rake. Če bomo v Pečeh tako opravili kakor lukajle na polju, bo že zalava.«

»Ti moraš vedno modrovati in vsiljevati svojo piškavo modrost čeprav si najmlajši in bi moral samo molčati. Ne vem, zakaj čvekaš in se ujeđaš, če Pečovskega gospodarja komaj poznaš. Govori in jezikiš potem ko se vrnemo, a zdaj molči!« ga je zavrnil Tomaž in zamahnil proti Dečem:

»Lepo je bilo tam in neumen sem bil, da sem si kar s svojo trmo vse pokvaril. A zdaj je prepozno!«

Spomnil se je na blazno Cilko. Ali je strahotna kuga tudi nanj vplivala, da je pričel misliti bolj človeško, ali mu je vzbudila nežnežje čuvstvo, saj so na svetu ljudje, ki na nie vplivajo nekatere stvari posebno svojstveno. Pripel se, da te gane malenkost, ki je drugi niti ne opazi, ali, da je najmanj ne gane kaj posebno grozljivega. Nihče pač ne razume tajnih prepadov, ki jih nosimo v svojih dušah!

Oljar in gospodar sta sama pripravila pečovski gospodinjci njeno zadnjo posteljo. Kar sama sta jo prenesla iz kamre na dvorišče, vse pripravila za pogreb ter razkužila tudi kamro, kjer je ležala. Ves čas sta pridno kadila z brinjem, jedla česen in krepko golcala žganjico, čeprav se je sicer ni noben od njiju dotaknil. Oba možakarja sta res ostala zdrava. Kuga se ni več pojavila v Pečeh, kakor bi bila zašla semkaj in si potem nejevoljna izbrala najboljšo žrtev.

Ko so prišli grobarji, jih je mlinar mirko spre-

jel. Tomaža je pogledal kar postrani saj ga je predobro poznal in bal se je, da bo vztrajal in hotel kar po svoje zagrebsti Agnino truplo. Gospodar in Peter sta se pa že prej domenila, da bosta odnesla krsto in ne bosta dovolila, da bi jo zavlekel v grob Tomaž s svojo kavljasto palico kakor bednega steklega psa. Ko je mlinar zagledal palico je takoj zahrečal:

»Z oljarjem poneseva mojo ženo kar sama čez rake, kjer sva ji pod jablano skupala zadnje počivališče. Ostalo le napraviti sami kakor veste in znate! Ko opravite pridite da se razkuzimo in pomolčamo!«

Tomaž se ni protivil in je molče prikimal. Gospodar se je oddahnil.

Kmalu za grobarja je prišel mestni vikar. Bil je mlad duhovnik naslednik nekdanjega pečovskega sorodnika. Tiste dni je požrivovalno deloval med farani, lefal okoli umirajočih in jim delil poslednjo tolažbo. Bil je velik rdečeličen mož, prijaznega okroglega obraza, široko razprtih oči z drobno punčico, kar je dajalo njegovemu pogledu nekoliko srep izraz. Krepki nos nad majhnimi ustnicami je kazal v obrazu neko pristočnost. Sicer pa je bil la duhovnik čudaški, smrti se sploh ni bal, a življenje je gledal golo in resnično ter ga ni nikoli skušal olepšavati, bil je na vse pripravljen in se tudi kuge ni prestrašil. V svojem povoščenem plašču je hodil med ljudi in jim prinašal tolažbo v težkih dneh. Ta duhovnik ni imel prav nič očetovskega na sebi, a bil je tako tovariški da se mu je vsak takoj zaupal in ga smatral za svojega breta in prijatelja, ker je bilo v niem toliko neprisiljene toploti, dobrotljivosti in posebne nedojemljive do-mačnosti.

V Peči je prihiteel ves spehan, saj je imel toliko posla da sam ni vedel, kje se ga drži glava. Prijazno je pozdravil in počakal poleg grobarjev, da sta gospodar in oljar odnesla krsto nad rake.

Prišli so mlinarski pomočniki, hlapci in dekle.

PO DOMOVINI

Samo zase poznajo svobodo

Iz Adlešičev nam pišejo: Mlad oznanjevalec Sloge se je v nedeljo, dne 3. t. m. spravil nad slovensko zadrudništvo, češ da je vse zahrano in da je od pok. našega velikega socijologa ustanovljeno zadrudništvo vse zavozelo. Ubogi dr. Janez Ev. Kerk, ki je ustanovil take »zmote«, ki so do sedaj reševale našega kmeta. Če bi ta slavni govorik imel le vsaj za en krajcar znanja o velitem delu našega zadrudništva, potem bi molčal in ne blatil zadrug, ki so življenjskega pomena za nas. Gospodje, če primate k nam Sloge, potem ne blatite naših zadrug in ne pljuvajte na naše dobrine. Mi zavedni Slovenci bomo sami napravili sloge na svoji zemlji. To si zapomnite vsi, ki nam oznanjate evangelij Sloge, ali bolje rečeno Nesloge. Kier je nasilje, ne more biti aloga. Pusti sosedu prosto voljo in ne goni ga iz hiše na shod s pritiskom: Vaa vas gre, kaj ne boš šel še ti? Zase zahtevajo svobodo, da lahko blatijo vse, kar jim pride pod roko. A za druge ne poznajo svobode. To ste se dobro naučili od onih, ki so vas pri zadnjih volitvah čakali s puškami, a sedaj tezejo v vaše alogijske vrste.

50 letni jubilej zvestega služabnika

Delu slava, delu čast! tako je pel veliki Janez Evangelist in slavil vse delovne sloje.

Pri starodavni cerkvi sv. Martina v Dolu pri Domžalah je praznovan 11. maja letos 50 letnico cerkveniške službe pri isti cerkvi sv. Martina g. Franc Cerar.

Cerkveniška služba je angelska služba, čeprav jo izvršujejo le bedni ljudje, službe so mnogotere. Gospod pa je eden.

Seveda je Francelj, kakor ga starejši župljani radi kličejo, samo breni človek, pa je le z božjo pomočjo služil vse ta čas, in streže četrtemu vč. g. župniku in nevem koliko gg. duh. pomočnikom, delivcem božjih skrivnosti je že stregel na potu do zdravih in bolnih tekom 50 let zveslo in vestno. Veselil se je z veselimi in jokali z jokajočimi udi glavnega občestva, toliko skrivnostno stanih zlatih

leč v soja Euharističnega prestola milosti neveste Kristusove, župnije sv. Martina. Skrbnemu družinskemu očetu in zvesti družici, ženi Katarini, je Bog naklonil milost, da jima je sin duhovnik postal, sin ki pastiruje bedne naše brate na Krasu.

Kot prijatelj prave krščanske prosvete je v mlajši dobi rad sodeloval pri izobraževalnem društvu kot pevec in igravec. Še vedno je starosta galskega društva v Dobu, cigar član je že 43 let. Je pa moč vselega značaja, ki v prijateljski družbi vedno rad kak izvirnen dovtip pove.

Tovariši v trpljenju in veselju, vidijo v slavljenju, da le ljubezendo Boga in sv. Cerkve delo in trud osladi.

Bog ohrani moža-poštenjaka zdravega med nami še mnogo let.

Črnuče. Dne 4. maja se je za vedno poslovil od nas tudi g. Lampič Franc, služitelj na banski upravi. Pokojnik je bil vzor katoličana in najzvestejši prijatelj Prosvetnega društva, ki mu bo ohranilo časten spomin. Kako je bil pokojnik priljubljen, je pokazal pogreb, katerega se je udeležila velika množica. V sprevodu smo videli odlične osebe, med njimi tudi g. bana, ki je poklonil krasen veneč. Ob odprtem grobu se je poslovil od njega predsednik banovinskih uslužbencev, pevel pa so pokojnemu u slovo peli krasne žalostinke. Naj bo Francetu zemljin lahka. preostale tolaži Bog!

Vrhnika. Čudno je to, da so danes pri nas postali mačkovičisti ti ljudje, ki so pred 5. majskimi volitvami lanskega leta smatrali dr. Mačka za separatista in protidržaven element in da so naši mačkovičisti z ljudmi, ki so jim tiste dni skoraj pljuvali v obraz, danes najboljši prijatelji. V tej fronti so danes neretki, ki so bili že v vseh slovenskih frontah. In če se ta fronta izgine, v katero fronto pa potem? Dober tek! Značajnost pa taka!

Sv. Rupert n. Lašnja. Soglasno obsojajo vsi dobri občani liberalne strankarje, ki so nam l. 1933 nasilno raztrgali staro občino Sv. Rupert na dva dela: Sv. Lenart n. Laškimi in Marija Gradec. Nova občina nas po mačehovsko zaposlavlja. Občani stare občine Sv. Rupert so že lani v jeseni, ko so nastopile pravičnejše javne razmere, takoj vložili

prošnjo za staro občino ter z 70% podpisov vseh volilcev zahtevali pravico. Naj torej dobi ljudstvo, kar želi.

V Malem Mrševem pri Sv. Križu ob Krki je umrl vrl mož Franc Pacek, star 78 let. Bil je »Domoljubov« naročnik že čez 45 let. Po njegovem prizadevanju se je poridala kapela v Malem Mrševem, katere dolgoletni ključar je potem bil. Čez 30 let je bil odbornik velike, zdaj razdružene občine Cerklje ob Krki, ki pa bo v kratkem času primerno obnovljena. Daleč naokoli je užival velik ugled.

Iz dolenskih Benetk. (Kostanjevica.) Nasi pevi se vneto pripravljajo za koncert, ko bodo v nedeljo 17. maja peli v župni cerkvi Marijine pesmi. Pri družili se bodo še zbori z Bučke, Rake, Skočjana in St. Jerneja. Vsa zbor bo sam pokazal, kaj zna, potem pa bodo še skupno zapeli nekaj pesmi. Vabimo vse prijatelje lepe cerkvene pesmi, da pridejo poslušat.

Prečna. Dne 7. maja smo pokopali Tkačveo mater — Marijo Smale Hudega je v življenju veliko prestala. Edini sin je v vojski padel. Dve hčeri sta bili usmiljenki, pa sta obe že umrli. — Levskov Pepi iz Podgora, cerkveni pevec-basist, se je poročil z Golobovo Micko iz Dol Straže. Poročal je nevstin stric g. duh. svet. F. Golob, župnik v Kostanjevici. Bog daj novoročencema vso srečo!

Peče. Bliza se praznik Marije Pomočnice. 24. maja. Letos bo v nedeljo. Kakor lansko leto, bo tudi letos na to nedeljo slovesnost Mar. Pomočnice: ob 3 popoldne cerkven govori na prostem in obhod s kronanim Marijinim kipom. Slovesnosti se bodo udeležili tudi prevzvišeni gospod knezoški, ker bo tisto nedeljo v Pečah tudi sveta birmo. Vabimo vse častilce Marije Pomočnice iz sosednih župnij in iz cele Moravške doline.

Šmartin v Lahnju. Na praznik Vnebohoda, dne 21. maja t. l., se vrši javni shod JRZ v Šmartinu. Na shodu poroča banovinski tajnik JRZ g. Matej Tomazič iz Ljubljane. Shod se vrši po sv. maši zjutraj ob 7. Vabljeno vsi dobro misleči državljani!

Šmartno pri Litiji. Kakor drugod, se pripravljajo tudi pri nas kmečki možje, da ustanovijo »Kmečko zvezo za občino Šmartno pri Litiji. V nedeljo 17. maja bo po prvi sv. maši ustanovni občni zbor. Pride tudi govornik iz Ljubljane, ki bo poročal o pomenu kmečkih zvez in o drugih vprašanjih. Kmetovalci — gospodarji, pridite, da pokažemo zrelost za svojo stanovsko organizacijo, po kateri moramo priti do boljših časov!

da so pospremili svojo gospodinjno na krekli zadnji poti na pešeni vrh, kjer sta jo ohar in njen lastni mož položila k zadnjemu počitku in kjer počiva še danes ta dan.

Gospodar je mrko čustvoval, ko sta nesla krsto. Kako težka je bila, a njegovo srce je bilo še težje, saj ga je slišalo in mučilo, a solze mu ni hotelo izliti. Rad bi se razlokal rad bi spoznal svojo bolečino, da bi mu bilo lažje, a prišlo mu je, da to sploh ni boleš, da samo čuti nekaj tegobnega ker mu zagrebejo človeka, ki mu je bil tako blizu, da ga bo zdaj le zato pogrešal, ker je bil navajen nani. Vendar je trpel zato še huje, ker sam ni vedel, kaj mu je ter se je v sebi boril proti lastni zakrknjenosti.

Ko je videl vikarja, ki je prožno pristopil in počasi ter pobožno opravil kratke molitve, je tiho zaplakal:

»Pečovska gospodinja, lepši in boljši pogreb si pač zaslužila!

Vsi so počasi odšli. Grobarji so počakali na dvorišču in pripravljali brinjevo grmado.

Gospodar je ostal sam pri grobu pod košato jablano.

In zdaj mu je prišlo spoznanje, zdaj je vedel, zakaj je njegova muka tako zakrknjena, čeprav ga je tako strašno bolelo srce. Ta trenutek je spoznal, da žive na svetu ljudje, ki so obsojeni, da ostanejo večne žrtev in tako žrtev je bila njegova žena. Živela je zanj in za otroke, ljubila jih je in se vse žrtvovala, čeprav je vedela, da je mož ne ljubi kakor je zaslužila. Bila je dobra in zvesta žena, skrbna in vzorna mati ter uvidna dobrosrčna gospodinja, vsa usmiljena do poslov in do ubogih. Vendarle je morala umreti tako strašno smrti, kajti spadala je med tiste, ki se v življenju žrtvujejo, da uživajo tem lepše življenje drugi, za katere te žrtev žive. Kdor pozna njihovo življenje, bi dejal, da jim je usoda krivična, to pa ni tako, kajti globoke so njih duše in zato se žrtvujejo prostovoljno, čeprav niti tega

ne vedo, saj se podzvestno posvele delu za druge tudi ledaj, ko ne mislijo na to.

Zdaj mu je odleglo. Ozrl se je po pečinah. Dozdevalo se mu je, da ga gledajo milejšje kakor sicer, neka umila jasnost je sbrnela z njih, kot bi tudi skoline z njim čustvovali.

Na dvorišču v kolu pa je tužil Čuval, ki je pogrešal svojo gospodinjno, žalostno in hrupavo je zavijal, kakor bi hotel prepoditi božjo dekle, ki se je že odpravila odloč.

Mlin je ugonil v večernem mraku. Na dvorišču so še vedno sedeli grobarji, pili žganjico in prigrizovali suhe klobase in kruh v česnom.

Gospodar je sedel na klopi nad rekami in sbrnel v gomilo. Vse naokoli je molčalo, le v višavi so krakale sive vrane.

Gospodar je odšel v mlin. Tilen in Tone sta se odpravila, le Tomaž je zaostal. Obšel je na nizki klopi ob mlinu in premišljeval naslonjen na mizo.

Straholni sestri sta ga zmogli. Na svojo moč je računal, na svoje zdravje in svojo silo, a kaj je bilo vse skupaj? Mimo sta šli straholni morilki in — konec! Vedel je, da je nekje smrti, ki pride in ugasne človeku led življenja. In to ni tako strašno, saj vsakdo enkrat shra in mora v grob! A kuge doleji ni poznal in kuga se mu je dozdevala straholnejša od smrti, saj je človek vidno strahnel, straholna maska se je zarežala na ležišču mesto zdravega človeka!

In če je vse tako prazno in bežno, kaj potem telesna strah, kaj vse drugo kar se poraja v zdravem in krepkem človeku? Da, morda je res nekje ljubezen, prava ljubezen, ki mora biti nekaj kar sega preko vsega, kar ustvarja v duši res sama dobrota in plemenita čustva? Toda, kje je ljubezen? Zakaj je on ne pozna? Zakaj jo poznajo samo nekateri?

Spomnil se je na Cilko in hudo mu je bilo. Zdaj je prvič začul, da ji je res delal krivico. Kako bi bilo, če bi se straholni sestri nenadoma oglašili pri njem? Nič bi ne bilo čudno, saj so si

vedno tako blizu, ko hodi tik za njima in pospravlja njune žrve. Kaj če bi se enkrat kar na lepem, takole mimogrede ozrli vanj, saj ne prizanašata nikomur, tudi mnogo grobarjev sta že pobrali. Pečovska je bila dobra žena, še Tomaž jo je spoštoval, pa je revica takole umrla in vendar je bila pošlena kol samo čisto zlato, nikomur ni skrivila niti lasu. Kako bi bilo pač z njim, ki je zakrivil marsikaj in storil mnogo krivic! Da, krivičnemu mora biti umreti še huje!

Tedaj je zagledal Cilko. Blaznica je tavalja kakor v snu mimo njega in se napolnila nad rake. Poklical jo je, komaj slišno je šepnil:

»Cilka!

Zdrnila se je in se ozrla.

»Cilka odpusti!« je glasno zaklical Tomaž in vsfal, da bi se ji približal. Tisti trenutek je poznal, da je dekle blezno, da so med njima že potekla leta odkar jo je ljubil.

Zasmejala se je:

»Ali se res vračaš, h moj ljubi ali je samo tvoj duh, ki prihaja k meni sredi mraka?»

Dogledala mu je v oči in žalostno odkimala z glavo:

»Ne, to nisi ti! On je drugačen, lep je in moj, samo moj! On me ljubi!»

Mirno je odšla dalje.

Hotel je za njo. Tedaj je videl, da se je odprla oljarna zaškrpala so vrata in pojavil se je Peter. Tiho kakor senca je hušnil mimo hiteč za bedno blaznico.

Tomaž je zabolelo srce. Stopil je za njima in kmalu opazil Cilko sedečo na skali nad vodo. Že se je spustil poleg nje Peter ter mirno obsedel.

Lahno se je sproščala mesečina nad čeri. Ona dva sta sedela kakor dva kamnita kipa.

Tomaž ju je gledal in spet se je spomnil na ljubezen. Da, ljubezen.

V vsako hišo »Domoljuba«!

Ne milosti — pravice hočemo!

Pravičnost in ljubezen sta dve vzvišeni, plemeniti sestr. Veliki apostol narodov sv. Pavel pravi, da je ljubezen največja krepost, torej je ljubezen več kot pravičnost.

Prav to je gotovo tudi vzrok, da mnogi pristajajo krščanskega svetovnega nazora, kadar govore o današnji zmedenosti v družbi, o bedi delavca, obrtnika in kmeta, tako močno poudarjajo ravno zapoved ljubezni. Ljubezen jim je ključ, ki odpira vsaka vrata, rešuje najtežja vprašanja.

Brez dvoma: Ljubezen je velika moč. Silna kakor požar, bolj čudežna, kako si moremo misliti. Vendar pa, kadar govorimo o tistih, ki stradajo in stradajoč umirajo, mora pravica biti na prvem mestu. Pred samo ljubeznijo!

Ne, ni pravica na prvem mestu, ni večja kakor ljubezen, a ko rešujemo bedo, jo moramo zahtevati na prvem mestu, glasneje in vztrajneje jo moramo klicati kakor ljubezen!

Ce zahtevamo, da morajo delodajalci plačevati delavcu dostojno plačo, če zahtevamo, da kmetijski proizvodi morajo imeti dostojno ceno, tega ne zahtevamo v imenu ljubezni, ampak v imenu in zaradi pravice.

Ljubezen je najvišji vrh. Dovršenost. In o njej moremo prav za prav govoriti šele tedaj, ko je pravičnost zadoščena.

Pravičnost je železno kladivo, s katerim bi morali neprestano bati po pijavkah, ki sesajo narodu kri, po nepoštenih bogataših in nenasitnih kapitalistih. Pred te ljudi ne moremo priti z dragocenim biserom ljubezni, ker ne morejo ljubiti, dokler delajo nepravilno! Njihovi darovi, ki jih od časa do časa vržejo bahato v javne puščice za siromake, niso nič drugega kot golo izigravanje, roganje pravici, pesek v oči!

Zato trpeči delavec in izmzgani kmet popolnoma upravičeno takim »usmiljenim srcem« zakličeta: Ne milosti, pravice hočemo! Nočemo darov usmiljenja, ampak delo in pošteno plačo zanj!

Prav to močno misel, ki je globoko odjeknila v srcih ubožanih in brezpravnih tlačencev, je glasno poudaril socialni papež Leon XIII. Odločno kakor kak današnji mlad komunist je zaklical: Da, veliko krščanske ljubezni je treba, da se vsa ta delavska vprašanja uspešno rešijo, a na prvem mestu je potrebna pravica. Miloščina se daje samo iz ljubezni, ker jo dajemo onemu, ki nam ni ničesar storil, torej zastoj. A ko delavci zahtevajo plačo, ki je njim in njih družinam potrebna za dostojno življenje, zahtevajo nekaj, kar so s svojim delom pošteno zaslužili, kar jim po pravici tudi gre.

Tako govori papež in to je krščanski in ne komunistični nauk.

S papežem, v imenu krščanskega nauka, moramo vedno in pred vsakim zahtevati pravico namesto usmiljenja in licemerske ljubezni.

Seveda pa s tem miloščina in ljubezen nikakor ne izgubita svoje vrednosti. Tudi tedaj, če bi bilo pravici popolnoma zadoščeno, bi usmiljenje in ljubezen mogli vršiti svojo vzvišeno nalogo. Tudi tedaj bi bila to dva lepa cveta na stebelu krščanstva.

Tem bolj je še ljubezen potrebna danes, ko je njena nasprotnica krivica zasedla vsa mesta v prvih vrstah.

Tolikokrat slišimo: krivica je bila vedno. In nikoli ne bo pravica popolnoma zavladala svetu. Ljudje so gladovali tudi pred Kristusom in nikoli, vse do konca sveta, ne bodo vsi siti. Kaj hočemo, tako je, res je. Toda: zato še ne moremo in ne smemo reči lačnemu, naj ne lepo vda v usodo, v kot naj se stisne, strada naprej in molči!

Res, nepravilnost, krivica sta vselej bili, a mi, prav mi katoličani moramo vse storiti, da bodo njeni predstavniki in zagovorniki čim manjštevili. »Lačne imate vedno med seboj,« je še Kristus rekel. A naša dolžnost je, da se potrudimo, da jih bo čim manj.

Smo borci za pravico, smo pa tudi označevalci ljubezni. In ko oznanjamo ljubezen, ne bomo nikoli pozabili, da je pravica na prvem mestu in da bo šele tedaj, ko bo pravici zadoščeno, zavladala — Ljubezen.

Delo kat. škofov v Zedinjenih državah

Nadškoč v Cincinnati je na nekem sestanku tamošnjim vernikom dejal, naj vselej upoštevajo, kadar govore o delu katoliških škofov v Zedinjenih državah, kaj škofje vse delajo in za kaj se morajo vse brigati. V njihovi oskrbi so: farne šole, ki jih katoličani vzdrževajo, srednje šole in vseučilišča, 24.000 učencev v škofjskih semeniščih, 600 bolnišnic, kjer so zaposlene redovnice, 18.000 cerkva in še drugo. Pred 146 leti je dal papež Pij VI. Zedinjenim državam prvega škofa v osebi msgr. Carola. Takrat je bilo v teh krajih 30 duhovnikov in 22 tisoč katoličanov. Po devetdesetih letih so imele Zedinjene države 1 kardinala, 15 nadškofov, 58 škofov, 7000 duhovnikov in 7 milijonov vernikov. Danes je v Ameriki 22 milijonov katoličanov.

Otok za naselitev brezposelnih

Belearski otoki so španska last. Zdaj se čuje, da hoče enega izmed teh otokov kupiti neki lestonski bogataš za naselitev brezposelnih Estoncev. Otok je lastnina nekega španskega plemiča, o katerem trdijo, da je v velikih finančnih težavah. Casopisje proglašja za malo verjetno, da bi španska vlada dovolila to prodajo.

Ugašajoče sonce

(Prevedel Vinko Lovšin.)

(Nadaljevanje.)

Trpko se je smejala. »Sedaj bomo videli, kako daleč sega tvoja državljanska krepost, ti Rimljan starih običajev! Sedaj boš imel priložnost, pokazati pred celim svetom, da še ni izumrl v nas rod Brutov!«

Po teh besedah jo je napadel nekak krč, da se je morala smejati. Bil je to strašen, bolesten smeh, združen z vzdihni obupanke.

Mark ni Tulije zadrževal, ko mu je kratko stisnila roko in odšla iz sobe. Lasten položaj in čustva, v katerih se je nahajal, so ga storila neobčutnega za tuje trpljenje.

★

Pri teh besedah je pograbil Mark Livijo za rame, a isti trenutek se je zablistalo v njenih rokah bodalo.

»Pusti me!« je kričala. Z vajeno roko je izvil Mark bodalo iz rok svoje žene in ga vrzel daleč proč.

»Na kolena pred svojim gospodarjem!« je divje ukazal in ko je Livijo zopet zgrabil za rame, jo je pritisnil doli k svojim nogam.

Sklonjen čez njo, je sikal z nižjim glasom: »Neprestano mi hočeš iztikati oči z ukradenim zlatom svojega očeta, ne da bi vedela, da visi nad tem zlatom pretorjeva obsodba! Ene sama beseda iz mojih ust zadostuje, da zapade vse tvoje premoženje v žrelo državne blagajne. Fabij ni bil izbirčen v sredstvih, s katerimi je zgrabil tebi doto. Bil je pa zadostil nepravilen kljub svoji zvitosti. Tvoj oče mora danes bežati pred pravičnostjo mojega bratrance!«

»Moje oče?« je prestrašeno zastokala Livija. Mark jo je pustil, da se je vzravnila, njegova usta so pa še nadalje bruhala: »Ona Ger-

manka, ki jo je uropal kot vso tvojo doto, bo jutri ali pojutrašnjem pred sodiščem, da zahteva pravično kazen za nasilje, ki ga je morala pretrpeti ona, nevesta visokostojnega rimskega državljana in Publij Kvintilij bo gotovo zadostil pravici. Saj ga poznaš...«

»Mark reši mojega očeta!« je prosila sedaj Livija z visokodignjenimi rokami.

»Reci sedaj še enkrat, da si me kupila! Jaz sem, ki krije s svojim imenom in svojimi odnosi vašo lopovski preteklost. Jaz sem kupil naše zlato, katerega mi hočete sedaj ugrabiti. Ko bi bil vedel, da je tako drago, nikdar bi se ga ne bil polakomnil.«

»Odpusti. Mark... reši ga!« je ponavljala Livija.

»Danes prosiš, jutri pa, kakor hitro bom odstranil nevarnost, ki preti vašim glavam, me boš zopet v obraz sramotila, boš gledala z nevoščljivim očesom vsaki sester, ki gre skozi moje roke. Poznam vas, kramarje! Sedaj se pa uči, da se moža pridobi z ukлонljivostjo, ne pa s trmo. Reč žene je, da uboga...«

Iz hodnika je bilo slišati korake sužnja. Mark je prenehal. Takoj nato se je dvignila zavesa in na prag je stopil glasnik ter naznanil, da želi Fabij govoriti s svojo hčerko.

Livija je odšla, Mark je pa omahnil na stol. Oster nastop mu je pregal spanje. Kar tresel se je od izčrpanosti, a je čutil, da ne bo zaspal.

Kar se je danes zgodilo, je bilo posledica cele vrste vzrokov. Takoj po poroki je prišel Mark do prepričanja, da se je prevaril, ako je računal na Livijino mladost pri upravljanju premoženja. Bivši carinik in advokat je doto svoje hčerke zavaroval z juridično nespornim varstvom. Zato je tudi izginil z njegovega obraza vedno ljubeznivi smeh. Iz gladkega in zvičnega listjaka je postal okoren medved. Ko je dosegel svoj glavni cilj, je zaprl svojo blagajno in jo odprl samo takrat, ako je bilo treba plačati za kako visoko častno nado.

Livija pa se je pokazala za Marka kmalu kot nerodna kroglica na nogah. Jezljiva in samoglavna, ni hotela dovoliti svojem možu delati dolgov. Zavistno je zasledovala vsak njegov korak in zahtevala, da opusti svoje prejšnje odnose in ostane samo ob njeni strani. V zanjke zabredli lahkoživec se sicer ni dal vezati, a moral je to plačati z domačim mirom. Kadarkoli je prišel od vesele pojedine zjutraj domov, je našel doma ali na solze ali jezo, vedno pa na očitke.

Tulija je sedla v nočilnico in ukazala poslaem naj pospešijo svoje korake. Kar gorela je poželjnost, da započne delo masčevanja.

Do zadnjega trenutka se je v dala upanju, da bo mogla spraviti Mucijo s pota. Tulija je bila ena najlepših, najzobraznejših in najplemenitejših dam, kakršnih ni bilo mnogo v Rimu. Katera druga žena bi se mogla patriciju, kot je bil Publij, tako enakovredno postaviti na stran? ... In ta ponosni patricij jo je zavrgel, si izbral deklico, ki je imela tako malo domordnega smisla, da se je dala ujeti veri sužnjev. Tej deklici je danes Publij po starodavni navadi poslal po Serviju železni prstan.

»Vidva ne bosta skupno prinesla daru na hišem oltarju! Ločil vaju bo meč rablja, potem...«

Maščevalna žena se sedaj ni hotela pustiti upanja. Ne samo potreba, izkopati se iz težkega zunanega položaja, jo je silila k Publiju. Tudi ni bil samo ponos, zaradi katerega je hotela biti imenovana v zvezi s hrabrim vojakom in častiljivim državljanom. Ne, poleg spoštovanja, ki ji ga je vtil Publij, si je želela biti v njegovi bližini. Vedno poosteleje ga je imela v mislih in s sanjavimi slikami je objemala njegovo podobost kot ljubeča žena. Da, ljubila ga je!

Te ljubezni se je zavedla danes, ko je prestopil prefekt Servij, kot snubač za svojega prijatelja, njeno hišo. Ko je videla železni prstan v roki barbara, ji je za hip zastala kri v srcu.

P I S A N O P O L J E

Neobičajen mali oglas

Uredništvo češkega lista »Prager Presse« je prejelo nedavno pismo, v katerem pošiljatelj prosil, naj se v časopisu objavi mali oglas sledeče vsebine:

»Ker mi je nemogoče, najti kakšno zaposlitev, sem pripravljen, ponuditi svoje telo znanstvenemu raziskovalcu, da izkoristi živo bitje za kakšen zdravniški ali kemijski poizkus.«

Uredništvo »Prager Presse« je pripisalo sledeči dodatek: »Pisec tega pisma je človek 35 let, oče osem otrok in že štiri leta nezaposlen. Priobčujemo ta neobičajni oglas ne zato, da najdemo posel, ki ga ta človek išče, ampak zato, da vzbudimo zanimanje pri dobrih ljudeh za ta žalostni slučaj.«

Za veljavo tujih zemljepisnih imen

S. D. Marjanović razpravlja v belgrajski »Politiki« o tem, ali naj ostanejo v veljavi tuje zemljepisna imena, ali pa naj se prestavijo na naš jezik. Ves Balkanski polotok je bil od nekdaj pozorišče mnogih vojn in spopadov raznih narodov in raznih ver, zato je razumljivo, da je zlasti v južnih delih Jugoslavije mnogo tujk in sploh bolj pisan jezik, kakor pri drugih narodih. G. Marjanović našteva napreje osebnostna imena, vzeta iz židovščine. Nato navaja zemljepisna imena mest, vasi, rek, planin, otokov, za katera mnogi zahtevajo, da se »nacionalizirajo«. V tem pogledu najdemo imena iz starejših (antičnih) časov kakor n. pr. Prizren (Prizdrijan), Ptuj (Poetovia), Sisak (Siscia), Turška imena n. pr. Begovac na

Hrvatskem, Gazije v Bosni, Dilaver hrib pri Smederevu, Azot pri Velesu itd. Nemška imena: n. pr. Sasin-Polje pri Plevlju, Saška (reka pri Majdanek) itd. Madjarska imena so: Almaš, Bečeje, Beckerek, Senta itd.

D. Marjanović zaključuje: Tuja zemljepisna imena mest naj ostanejo, da kakor zgodovinski in jezikovni spomeniki pričajo o tem, kateri narodi so živeli v naših krajih. V izpremembi imena naše prestolnice Singidunum, Belgrad, Alba Bulgarika, Alba Greka, Nandor Fejervar, Vajčencenburg, Darul-Džihad, Beograd, čitaš skoro polovico zgodovine tega mesta, kakor tudi številu narodov, ki se je zavzemalo za sedanjo prestolnico Jugoslavije.

Naglo nazadovanje izmenjave blaga med Italijo in Jugoslavijo

Predno so stopile v veljavo znane sankcije, so bile trgovinske razmere med Italijo in Jugoslavijo povoljne in so predstavljale za obe državi važen vir dohodkov. Prejšnje leto v oktobru je znašal uvoz iz Italije v Jugoslavijo nad 32 milijonov Din, a izvoz Jugoslavije v Italijo več kot 63 milijonov dinarjev. Že v drugi polovici novembra, ko so stopile sankcije v veljavo, je uvoz iz Italije v Jugoslavijo dosegel 27 milijonov dinarjev, izvoz iz Jugoslavije v Italijo 53 milijonov dinarjev. V decembru je uvoz iz Italije predstavljal vrednost 4½ milijona dinarjev, a izvoz iz Jugoslavije v Italijo nekaj manj kot 4 milijone dinarjev. V januarju 1936 je uvoz iz Italije v Jugoslavijo dosegel komaj 100.000 Din, dočim je znašal izvoz iz Jugoslavije v Italijo nekaj nad 4 milijone dinarjev.

Australija je prepovedala Japoncem loviti kite

Avstralska vlada je sporočila japonski vladi, da Južno Ledeno morje pripada Avstraliji in da Japonci nimajo pravice, da v tem morju love kite, kar so do sedaj delali brez dovoljenja avstralske vlade. To sporočilo avstralske vlade je seveda zelo razburilo morda dne japonske kroge, saj je lov na kite ena izmed zelo važnih panog japonskega gospodarstva.

Turčija je znižala trošarino na sladkor

Turška sladkorna industrija, ki je bila še leta 1925. ustanovljena, šteje danes že štiri sladkorne tvornice, ki izdelujejo toliko sladkorja, kolikor ga Turčija potrebuje. Zaradi slabe žetve je sicer proizvodnja lani padla od 65.5 na 53.2 milijona kg, toda uvoz sladkorja se je skoraj že ustavil. Leta 1926. je uvozila Turčija še 69.97 milijona kg sladkorja, leta 1933. le še 17.75, leta 1934. 5.71 in lani samo še 2.17 milijona kg. Da se poveča potrošnja sladkorja, je Turčija v avgustu 1935 zelo znižala trošarino na sladkor. Pri nas, žal, še ni prodrla ta uvidevnost, da previsoke trošarine potrošnje odbijajo.

Čudna tožba. Londonski zdravnik dr. Townsend je vložil nedavno tožbo proti državi, s katero se sedaj bavi najvišji sodni dvor. Zdravnik trdi, da mu je minulo leto davčni obdelnik toliko visoko davka, da je ob sprejemu plačilnega nalogu težko oboel na živcih. Od tiste dobe je živno bolan in se ne more posvečati svojemu poklicu, zato zahteva od države dosmrtno mesečno rento. Zadevo so preiskovali davčni strokovnjaki in zdravniki in so soglasno pritrdili tožbi, da izvirajo njegovi živčni napadi od »presolene« višine predpisane davka. Londonsko časopisje pripominja, da obstoja nevarnost, da se tovrstna bolezen začne širiti po vsej državi. Odvisno pa bo to najbrže od izida čudne tožbe.

Zirati je morala svojo svojo močno voljo, da je gospodovala nad svojimi čustvi. In sedaj ni bil določen ta pristan za njo!...

Tulija je stisnila svoja žareča lica na hladne blazine v nosilnici. Vroče solze — ponosni plemkinji doslej neznan — so rdečile njene veke.

Ko je prišla pred hišo, je bila zopet mirna. Kot vedno, samo njene oči niso imele navadnega hladnega bleśka.

»Trazibul naj pride k meni,« je ukazala klicarju, ko je stopala iz nosilnice in se napotila v sprejemnico.

Mali, švedrvi in škilavi Grk je prišel kot mučka, padel pred gospodarico na kolena, poljubil konico njenega obruvala in čakal, da ga nagovori.

»Ali se spominjaš moje obljube?« je začela Tulija in motrila z ledenim pogledom suznja.

Suženj je sklonil glavo in položil roko na prsi.

»Ti boš prost, ali pa segnil v ječ!«
»Vse sem storil, kar si, gospodarica, ukazala,« je tiho odgovoril Grk.

»Premalo si storil, ker doslej ne vem še nič določnega.«

»Jutri ponoči pojde Mucija Kornelija h krščanski pobožnosti v podzemne grobnice za apijškimi vrati.«

Tulijine oči so veselo zablistele.

»Je-li to gotovo?« je vprašala z narejeno hladnokrvnostjo.

»Na vrtu sem poslušal razgovor med Mucijo Kornelijo in gladijatorjem Sporom. Tedaj sta to govorila in sklenila. Spor je kristjan, gospa.«

Tulija je še trenutek pomišljala, potem pa je rekla: »Jutri pred večerom pridi ti brez nadaljnega povelja v pisarno. Tam boš našel na mizi pismo, katerega boš takoj nesel mestnemu prefektu in boš poskrbel za to, da ga dobi takoj v roke.«

»Ti si ukazala, gospodarica.«

Tulija je odkloplila suznja in rekla sama pri sebi: »Tvoja ljubezen bom odtrgala od njene zablode, Publiji!«

14.

Skoro je bilo že polnoči, a Servij še ni čutil zaspalca, čeprav se je gibal od jutranje zarje do poznega večera, da navduši skrivne ogledalce za skrbnejše poizvedovanje. Besede imperatorja Lucija Vera in novega pretorja Publija so dobro vplivale. Kljub dobljeni murinski vazi je spustil mestni prefekt celo tolpo volunov in jim strogo zapovedal Tuznelo najti živo ali pa prinesli pravomočne dokaze o njeni smrti. Že drugi dan so bili na sledu, preiskali so vse zakotne prostore, ki so bili policiji znani, in ni bilo nikjer nobene količnejše sumljive hiše, katere ne bi bili preiskali — uspeh pa je bil: nobenega sledu. Jutri naj bi preiskali predmestje.

Servij je sedel v svoji mali spalnici na stolu in spiral glavo na roke. Bil je še v svojem oklepu, čez katerega je imel zlato vojaško zaslužno veržico in ogrinjalko. Med je položil čez kolena.

»Morda bi vam odvzel oklep, gospod? Vi ste utrujeni in oklep tišči,« je pripomnil Herman, ki je čepel na tleh s prekrižanimi nogami.

Servij je odgovoril s tem, da je odkimal z glavo.

»Ne vem kako bo, a zdi se mi, da bom oklep nočjo še rabil.«

»Je še pozno, gospod, celo mesto že spi.«

»Meni pravi neki notranji glas, naj še čakam... Saj poznamo skrivnostni glas, ni res, Herman?« je začel prefekt čez nekaj časa.

»Večkrat svari nas vojske.«

»Da, je nekaj čudovitega,« je odgovoril stari etotnik.

»Ali se spomniš zadnje bitke? Nekaj mi je reklo, naj zamenjam svojega konja. V začetku

sem se ustavljaj, a notranji glas me je tako nadlegoval, da sem slednje obupal.«

»In prav ste storili, kurti Blasij, ki je zasedel vašega konja, se ni povrnil iz bojnega polja. Ljudje mislijo, da so glasovi naših prednikov, ki plavajo nad nami, čeprav jih mi ne vidimo.«

»Morda, morda! Kdo ve za skrivnosti, ki so okraj groba?« je rekel Servij zamišljeno.

Zaspali glasnik je pomolil glavo skozi vrata in javil: »Seznani mož bi rad govoril s teboj, gospod.«

Servij je živahno dvignil glavo.

»Naj vstopi,« je ukazal in srepro uprl oči na vratno zaveso.

Na škrlatnem ozadju zaves se je pojavila slabotna postava moža v temnem plašču.

»Kdo si, ki si se me drznil ob tako pozni uri nadlegovati?«

»Jaz sem skrivni policist mestnega prefekta, gospod.«

»Ti mi prinašaš glasove o Tuzneli?«

Poročevalec je pogledal ven na hodnik in ko se je prepračal, da se je suženj odstranil, je odgovoril: »Da prinašam jih. Toda novica je samo za te.« Pri tem je pokazal z očmi na Hermana.

»Lahko mirno govoriš.«

Zasledovalec se je še trenutek obotavljal, potem pa je rekel: »Govoril bom, a samo tedaj, ako mi obljubiš, da ne boš tega, kar ti bom povedal, nič uporabil in nikomur izdal, kar boš še to noč videl. Vem, da drže Germani svoje obljube.«

»Ali je to sploh potrebno?«

»Neobhodno, gospod!«

»Obljubim ti pri glavi svojega očeta in viteški čast!« je govoril Servij in dvignil roko.

»Tudi ti?« je rekel zasledovalec Hermann.

»Obljubim!« je zagodel ta.

[Dalje prihl.]

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Frikcijske stiskalnice

vreteno 160 do 200 mm, na motorni pogon, kot tudi male ročne stiskalnice, kupim. Ponudbe na trdno A. Kassig, Ljubljana, Židovska 7.

Prilagodili smo za Bin-košti še večjo izbiro oblik in perila po nižanih cenah pri Preskerju, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 14.

Vajenca za kolarsko obrt takoj sprejme Šefina Ivan, Mokronog.

Brinjevo olje kupuje na višjih cenah. Dr. Gregorija A. Florjančič, Ljubljana, Sv. Petra c. 17.

Hlapca vajenega kmečkih del, 30—50 let starega, sprejme Ivana Škrlep, Brod 3, St. Vid nad Ljubljano.

Davčne zadeve pritožbe, prošnje za odpis, takse zadeve: Davčna poslovalnica, Selenburgova ul. 7/L.

Jablus-Jabolčnik

Ako bodete imeli domače pižame premalo, naročite takoj »Jablus«, snov, iz katere naredite izvrstni jabolčnik ali hruškovec po navodilu gosp. Dr. L. Vošnjaka. Izobno se meša tudi z vsako domačo pižamo. Splošno stane za 40 l 32 Din, 75 l 49-50 Din, 100 l 64 Din in za 150 l 89-90 Din. Glavno zastopstvo Franc Renier, Podčetrtje.

Hlapca za kmečka dela takoj sprejme Dobrunje Štev. 38 pri Ljubljani.

Vajenca krepkega, dobro vzgojenega, sprejme takoj strojno mizarstvo Andr. Kregar in sinova, Višmarje-St. Vid.

Hlapca vajenega vseh kmečkih del, pridnega in poštenega, sprejem takoj, Pečar, Nadgorica 3, Ježica.

Hlapce za vsa kmečka dela se sprejme. Naslov in upravi Domoljuba pod št. 6931

Četjo hranilno vlogo

Zadružne gospodarske banke ali članice Zadružne zveze. Lahko tudi manjše vloge do skupaj Din 300.000—, kupim in plačam takoj. Natančno, pa 1 teden obvezne ponudbe, pošljite na upravo lista pod »Zadružna 300.000« št. 6852.

Službo išče fant, star 17 let, pošten, delaven, močan, nekadilec, doma na večjem posestvu. J. Veber, St. Rupert, Dolenjsko.

Mlatilnica skoraj nova, poceni na prodaj. Poizve se pri Franc Kimeswenger, trgovina z železnino, Kamnik-Sutna.

Parcelirali bomo njivo na Smartinski cesti nasproti šole. Napredaj bodo pripravna stavbišča. Izve se na Vidovdanski c. 9.

Kolarskega pomočnika sprejem takoj. Mihael Ložar, Gameljne p. St. Vili nad Ljubljano.

Vajenca in pomočnika

čevljarke in mizarke obrti sprejememo z oskrbo. Stalno mešano delo. Ponudbe »Domoljuba« pod »Dolenjsko« (6599).

Hlapca Gorenjca, poštenega, za vsa kmečka dela sprejemem takoj. Izidor Florjančič, Dravljke 34.

Lastniki škrljaja

(sklepe) pozor! Odda se kritje pokopališkega obzidja pri podružni cerkvi na Krtini, župnija Dob. Pismene ponudbe za m² z vzorci kamenja je treba oddati do 17. t. m. do 3. ure dop. pri Jakobu Klopčiču v Krtini št. 25.

Kmečke zaščite

vse posle izvršuje. — Posojila preskrbuje: Gospodarsko-pravna pisarna, Ljubljana, Selenburgova ul. 7/L.

Trgovina če gre ti slabo in kupcev nobenih več ni, naroči oglaš v Domoljubu, in kmalu boš rešen skrbi.

Kožne bolezni

Tvorci, lisaji, mozolji, ogreli, prisci, rdečica, rumenkasta krhka koža in drugi neugodni kožni pojavi imajo svoj izvor največkrat v slabi sestavi krvi, v prebavnih motnjah, obolenju jeter in zaprtju. Ako se hoče torej imeti mladostno lepo, zdravo polt, je potrebno predvsem očistiti notranje organe. Od tega namreč zavisi čistoča kože, a s tem tudi zunanji izgled. Lice je ogledalo notranjih organov in če se ti drže v redu, prihaja to tudi na zunanjo do izraza. Nezdruži, rumenkasti in sivkasto upadli izgled obraza, kakor tudi drugi nečisti pojavi na koži nastanejo radi nerada, katerega povzročijo črevesni plini, zaprtje itd. Te nevarnosti je treba odstraniti s pomočjo zdravilnega »Planinka čajem«.

Ker prihajajo torej kožni bolezni iz notranjosti, tu ne zadostuje samo zunanje čiščenje kože, temveč je potrebno odstraniti motnje v prebavi z rednim pitjem »Planinka čaja«.

Da se doseže redno delovanje prebave, da se izločijo in odstranijo strupi iz telesa, se priporoča tudi zdravim osebam, da se na pomlad podvržejo 6—12 tedenskemu zdravljenju s »Planinka čajem«. Boljše in odprnejše zdravje, sveži izgled, moč in volja za življenje se dosežejo s smotnim pitjem »Planinka čajem«.

Reg. S. 529/26.

Vse denarne posle

denarnih zavodov, vrednostne papirje vojno škodo nakup in prodajo izposluje najugodnejše Trg. ag. bančnih poslov

Al. Planinšek, Ljubljana, Beethovnova 14. Telefon 35-10. — Za odgovor znamko Din 3—

V vsako hišo Domoljuba!

Naročajte »Domoljuba«!

Slovenski dom

JE NAŠ CENENI POPOLDNEVNIK, KI GA SVOJIM CITATELJEM TOPLA PRIPOROČAMO. IZHAJA VSAK DELAVNIK OB 12 IN STANE MESEČNO SAMO 12 DINARJEV. ZA ONEGA, KI SI NE MORE NAROČITI »SLOVENCA«, JE »SLOVENSKI DOM« POPOLNO NADOMESTILO. PISITE NA DOPISNICO UPRAVI »SLOVENSKEGA DOMA« V LJUBLJANO, NAJ VAM POŠLJE NEKAJ ŠTEVILK LISTA NA OGLED.

Na svetovni razstavi v Chicagu se je nahajala lesena soha slovečega japonskega kiparja Maanuma Masackicki; soha je predstavljala kiparja samega v naravni velikosti in je bila izdelana iz 2000 posameznih kosov lesa. Lasje, nohti in zobovje so na tej sohi lastni umetnikov.

Moštova esenca

„Mostin“. Z našo umetno esenco si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi izobno obstojno in zdravo domačo pižamo. Cena eni steklenici za 150 litrov 20 Din, po pošti 35 Din, 2 steklenici po pošti 55 Din. — Prodaja samo

drogerija KANC, Ljubljana
Židovska ulica in v Nebotičniku.

Za vsakogar!

Od 30. maja do 8. junija

potovanje v Ljubljano na

XVI. Ljubljanski veletržjem

Polovična voznina na železnici, parobrodih, avijonih. Železniška izkaznica se dobi na odhodnih postajah po Din 2—.

Razstava industrije in obrti. Gostinska razstava (hoteli, restavracije, gostilne). »Sodobna gospodinja« — Modna revija. Pohišstvo. — Avtomobili. — Male živali. Razstavni prostor zavzema 40.000 m².

Manufakturo

po ugodnih cenah in veliki izbiri nad državnim uradnikom tudi na obroke običajne za Slovence, Ljubljana, Tyrseva cesta 29 (hiša Gospodarske zveze).

Do preklica ugodno blago tudi na hranilne knjigice članice Zadružne zveze, Ljubljana.

ALI STE ŽE PLAČALI NAROČNINO ZA »DOMOLJUBA«?

„New Prima“ in „Lacta“ posnemalniki so zares najboljši posnemalniki.

Na stotine pohval. — Dobivajo se pri ING. L. TEMKIN, strokovna tehnična poslovalnica za mlekarstvo, Zagreb, Vlaška 88, ali pri zastopnikih. Iščem rajnske zastopnike.

ZDRAVJE

s pomočjo zdravilnih svojstev raznih zelišč se dobi, ako se uživa „HERSAN ČAJ“ mešanica posebnih zdravilnih zelišč po sestavi zdravilnika R. W. Pearsons, šef-zdravilnika v Bengaliji (Angleška Indija).

Po večletnih izkušnjah je neovrgljivo dokazana velika vrednost „HERSAN ČAJA“ in to z nedvomnim uspehom pri obolenjih zaradi poapnenja žil, pritiska krvi, pri ženskih boleznih, pri menstruaciji (menjanju mesečnega perila), migreni, revmatizmu, obolenju obisti, jeter, motnjah v želodcu, zastrupljenju, zapeki, protinu (gihtu), črevesnih boleznih, hemoroidih, zgagi in pri čezmernem odebelenju.

„HERSAN ČAJ“ se dobiva v vseh lekarnah. Poučno knjižico in vzorec Vam pošlje zastonj: „RADIOSAN“, Zagreb, Dukljaninova 1

Reg. S. št. 13051 z dne 6. VI. 1935.

»Domoljuba« stane 38 Din za celo leto, za inozemstvo 60 Din. — Izhaja vsako sredo. — Dopise in spise sprejema uredništvo »Domoljuba«. Tel. 25-49. Prostor ene drobne vrstice v inseratnem delu stane 10 Din. — Naročnino, inserate in reklamacije sprejema uprava »Domoljuba«. Telefon 29-92. Izdajatelj: Dr. Gregorij Pečjak. — Urednik: Jože Košček. — Za Jugoslovansko tiskarno: Karol Čec.